

#SOTEU

STANJE UNIJE 2021.

15. RUJNA

URSULA VON DER LEYEN
Predsjednica Europske komisije

Predsjednik ili predsjednica Europske komisije u rujnu svake godine u Europskom parlamentu drži govor o stanju Unije, u kojem se osvrće na postignuća u protekloj godini i predstavlja prioritete za iduću. U njemu izlaže i načine na koje Europska komisija namjerava odgovoriti na izazove s kojima se Europska unija mora najhitnije suočiti. Nakon govora slijedi plenarna rasprava kojom započinje dijalog s Europskim parlamentom i Vijećem kako bi se pripremio radni program Komisije za iduću godinu.

Gовор о стању Уније има темељ у Уговору из Лисабона и утврђен је у Оквирном споразуму о односима између Европског парламента и Европске комисије из 2010. Тим је споразумом propisano i da predsjednik ili predsjednica Komisije predsjedniku ili predsjednicama Europskog parlamenta i predsjedništvu Vijeća šalje pismo namjere u kojem su podrobno izložene mјере koje Europska komisija namjerava poduzeti putem zakonodavnih i drugih inicijativa do kraja iduћe godine.

Predsjednica Europske komisije Ursula von der Leyen svoj je drugi govor o stanju Unije održala 15. rujna 2021.

Svi materijali dostupni su na poveznici: <http://ec.europa.eu/soteu2021>.

SADRŽAJ

GOVOR 2021.....	3
-----------------	---

PISMO NAMJERE PREDSJEDNIKU DAVIDU MARIJI SASSOLIJU I PREMIJERU JANEZU JANŠI.....	21
--	----

POSTIGNUĆA.....	26
-----------------	----

1. VODEĆA ULOGA U SVLADAVANJU SVJETSKE ZDRAVSTVENE KRIZE	29
---	----

2. POVIJESNA ULOGA INSTRUMENTA NEXTGENERATIONEU.....	35
---	----

3. ZELENIJA, DIGITALNIJA I SOCIJALNO PRAVEDNIJA EUROPA.....	42
--	----

4. GEOPOLITIKA U POSTPANDEMIJSKOM SVIJETU.....	56
--	----

5. ZAJEDNIČKO OBLIKOVANJE BUDUĆNOSTI EUROPE ...	62
---	----

KRONOLOGIJA.....	63
------------------	----

**STANJE
UNIJE**

GOVOR 2021.

OSNAŽIMO DUŠU OVE UNIJE

Uvod

Gospodine predsjedniče,
poštovani zastupnici,

mnogi će reći da se osjećaju kao da im je život stao, a svijet se ubrzano kreće.

Sama brzina i količina izazova katkad su nepojmljivi.

Zato je ovo trenutak kada se okrećemo k sebi. Preispitujemo vlastiti život ili otvaramo raspravu o dijeljenju cjepiva i o vrijednostima koje dijelimo.

Ali ako se osvrnem na proteklu godinu, u svemu što danas činimo vidim snažnu Uniju.

Upravo je Robert Schuman rekao: Europi treba duša, treba joj ideal, i politička volja da tom idealu služi.

U proteklih je dvanaest mjeseci Europa tim riječima dala smisao.

Vjerujem da se
upravo na kušnji naš
duh – naša duša –
najbolje pokaže.

U najvećoj globalnoj zdravstvenoj krizi u stotinu godina mi smo odabrali zajedništvo i spasonosno je cjepivo bilo jednakost dostupno u svim dijelovima Europe.

U najtežoj globalnoj gospodarskoj krizi zadnjih desetljeća mi smo odabrali zajedništvo i pokrenuli NextGenerationEU.

U planetarno najtežoj krizi svih vremena i opet smo odabrali zajedništvo – i Europski zeleni plan.

Sve smo radili zajedno, kao Komisija, kao Parlament i kao 27 država članica. Kao jedinstvena Europa. I možemo biti ponosni.

Ali doba korone još nije za nama.

Pandemija još traje i naše je društvo suočeno s velikom tugom. Neka će srca zauvijek tugovati, neke životne priče nikad neće biti ispričane, a mladima se ovo vrijeme nikad neće vratiti. Sad smo suočeni s novim i trajnim izazovima u okrugnutome svijetu koji se nejednako oporavlja.

I zato je sasvim jasno: i iduća će godina biti godina kušnje karaktera.

Ali ja vjerujem da se upravo na kušnji naš duh – naša duša – najbolje pokaže.

Gledam našu Uniju i znam – Europa će i taj ispit položiti.

A tu mi vjeru ulijevaju mladi Europe.

Jer naši mladi primjer su empatije i solidarnosti.
Oni vjeruju u našu odgovornost prema ovom planetu.
I da, strahuju zbog budućnosti, ali odlučni su učiniti je boljom.

I naša će Unija biti snažnija bude li sličnija mladim naraštajima: odmjerena, odlučna i brižna. Unija koja poznaje svoje vrijednosti i odvažna je.

Taj će duh u idućih dvanaest mjeseci biti još važniji. To je poruka Pisma namjere koje sam jutros poslala predsjedniku Sassoliju i premijeru Janši i u kojem sam iznijela naše prioritete u godini što je pred nama.

EUROPA JEDINSTVENA U TEŠKOĆAMA I U OPORAVKU

Poštovani zastupnici,

jedna godina u pandemiji dugo traje.

Kad sam vam se prije dvanaest mjeseci obraćala, nisam znala kad ćemo – čak niti hoćemo li uopće dobiti sigurno i djelotvorno cjepivo za COVID-19.

Ali danas, svim kritičarima usprkos, Europa je predvodnica u svijetu.

Za više od 70 posto odraslih u EU-u u cijepljenje je završeno. Samo smo mi podijelili polovinu vlastite proizvodnje cjepiva s drugima u svijetu. Više od 700 milijuna doza isporučili smo Europljanima, ali još 700 milijuna, i više, otišlo je u 130 zemalja izvan Europe.

Jedini smo u svijetu to ostvarili.

Pandemija je maraton, nije sprint.

Vjerovali smo u znanost.

Održali smo obećanje Evrope. Održali smo obećanje svijetu.

I učinili smo to kako treba, jer smo to učinili na europski način. I uspjeli smo!

Ali iako se imamo čime ponositi, nije čas za opuštanje.

Sada nam je prioritet ubrzati cijepljenje u svijetu.

**Učinili smo to
kako treba jer
smo to učinili na
europski način.**

Manje od jedan posto svih doza u cijelom svijetu iskorišteno je u zemljama niskog dohotka, što pokazuje koliki su razmjeri nepravde i koliko to hitno treba riješiti. Riječ je o jednom od najvećih geopolitičkih pitanja našeg doba.

Tim Europa ulaže milijardu eura u jačanje afričkih proizvodnih kapaciteta za mRNA cjepivo. Već smo njavili da ćemo podijeliti 250 milijuna doza.

Danas mogu najaviti još jednu Komisiju donaciju od još dvjesto milijuna doza do sredine iduće godine.

To je naše ulaganje u solidarnost – i u zdravlje u svijetu.

Drugi je naš prioritet nastavak rada ovdje, u Europi.

Zabrinjava nejednaka stopa cijepljenja u Uniji.

Zato ne smijemo posustati.

Europa je spremna. Osigurali smo još 1,8 milijardi doza. To je dovoljno za nas i za naše susjedstvo kad bude potrebno docjepljivanje. Dajmo sve od sebe da se ovo ne pretvori u pandemiju necijepljenih.

I konačno, prioritet nam je i ojačati pripremljenost na pandemije.

Lani sam rekla da je došlo vrijeme za izgradnju europske zdravstvene unije. **Danas ostvarujemo to obećanje. Našim prijedlogom HERA će biti osnovana i postati stvarnost.**

Pružit će nam veliku pomoć u brzoj i kvalitetnijoj borbi protiv zdravstvenih prijetnji.

Imamo kapacitete za inovacije i znanstvene kapacitete, imamo znanje privatnog sektora i sposobna nacionalna tijela. Samo to sve moramo objediniti i izdašno financirati.

Zato predlažem jednu **novu misiju jačanja zdravstvene pripravnosti i otpornosti za cijelu Europsku uniju.**

Financirat će se ulaganjem skupine Tim Europa u iznosu od 50 milijardi EUR do 2027.

Kako ni zbog kojeg virusa više lokalna epidemija ne bi prerasta u globalnu pandemiju.
Isplativijega ulaganja nema.

Poštovani zastupnici,

radom na europskoj zdravstvenoj uniji napravili smo krupan korak naprijed. Želim zahvaliti ovome domu koji nas je podržao.

Pokazali smo da kad djelujemo složno, možemo djelovati i brzo.

Recimo, europska digitalna potvrda:

Danas je u Europi izdano više od 400 milijuna tih potvrda. 42 zemlje na četiri kontinenta već su se priključile.

Mi smo je u ožujku predložili.

Vi ste je pogurali!

Tri mjeseca poslije ona je postala stvarnost.

Zahvaljujući našem zajedničkom naporu, Europa je djelovala dok su ostali tek razgovarali.

Zahvaljujući našem zajedničkom naporu, Europa je djelovala dok su ostali tek razgovarali.

Mnogo smo doboga napravili. Brzo smo pokrenuli SURE. To je bila pomoć za 31 milijun radnika i dva i pol milijuna poduzeća iz cijele Europe.

Naučili smo lekciju iz prošlosti, kad smo zbog razjedinjenosti bili prespori.

Razlika je velika: prošli put nam je trebalo osam godina da se BDP europodručja vrati na razinu prije krize.

Ovaj put očekujemo da se 19 zemalja već ove godine vrati na pretpandemijsku razinu, a ostale članice dogodine. **U proteklom je tromjesečju rast u europodručju bio brži i od američkog i od kineskoga.**

No to je tek početak. A pouke finansijske krize neka nam budu upozorenje: Europa je prebrzo proglašila pobjedu i to smo skupo platili. Tu pogrešku nećemo ponoviti.

Dobro je što s instrumentom NextGenerationEU sada možemo ulagati i u kratkoročni oporavak i u dugoročno blagostanje.

Rješavat ćemo strukturne probleme našega gospodarstva: od reforme tržišta rada u Španjolskoj do mirovinske reforme u Sloveniji i porezne u Austriji.

Na dosad neviđen način ulagat ćemo u 5G i svjetlovodne mreže. Ali ulaganje u digitalne vještine jednako je važno. Ta zadaća zahtijeva pozornost čelnika i strukturirani dijalog na najvišoj razini.

Naša reakcija na krizu usmjerava i tržišta i ulagače.

Ali moramo razmisliti i o tome kako je kriza utjecala na naše gospodarstvo – od rasta duga i nejednakog utjecaja na različite sektore do novih načina rada.

Zato će Komisija već idućih tjedana reaktivirati raspravu o reviziji gospodarskog upravljanja. Cilj nam je na vrijeme, prije 2023., postići konsenzus o budućnosti.

U našem oporavku jedinstveno tržište stvara kvalitetna radna mjesta i jača konkurentnost.

Poštovani zastupnici,

uskoro ćemo proslaviti trideset godina postojanja jedinstvenog tržišta. Već trideset godina jedinstveno tržište snažno potiče napredak i blagostanje u Europi.

Na početku pandemije branili smo ga od rizika urušavanja i fragmentacije. U našem oporavku jedinstveno tržište stvara kvalitetna radna mjesta i jača konkurentnost.

To je posebno važno kad je riječ o digitalnom jedinstvenom tržištu.

U posljednjih godinu dana iznijeli smo ambiciozne prijedloge.

Predložili smo da se ograniči moć velikih digitalnih platformi, da se pojača demokratska odgovornost tih platformi, da se potaknu inovacije, te da se usmjeri moć umjetne inteligencije.

Bez digitalizacije nema napretka. S time se slažu i države članice: digitalna potrošnja u okviru instrumenta NextGenerationEU čak će i nadmašiti cilj od 20 %.

Ta činjenica pokazuje važnost ulaganja u europski tehnološki suverenitet. Trebamo povećati uloge kako bismo digitalnu transformaciju oblikovali prema vlastitim pravilima i vrijednostima.

Dopustite mi da se usredotočim na pitanje poluvodiča – tih sićušnih čipova koji pokreću sve: od pametnih telefona i električnih romobila do vlakova i čitavih pametnih tvornica.

Ništa digitalno nije moguće bez čipa. Već sada, unatoč sve većoj potražnji, mnoge proizvodne linije zbog manjka poluvodiča rade smanjenim kapacitetima.

Međutim, iako je svjetska potražnja doživjela eksploziju, europska se zastupljenost u cijelom vrijednosnom lancu, od kapaciteta za osmišljavanje do proizvodnih kapaciteta, smanjila. Ovisimo o najsuvremenijim čipovima koji se proizvode u Aziji.

Stoga ovdje nije riječ samo o našoj konkurentnosti, već i tehnološkoj suverenosti. Posvetimo zato najveću moguću pozornost tom pitanju.

Predstaviti ćemo novi europski propis o čipovima. Treba povezati kapacitete za vrhunska istraživanja, osmišljavanje i testiranje proizvoda. Treba koordinirati europska i nacionalna ulaganja u cijelom vrijednosnom lancu.

Cilj je zajedno stvoriti najsuvremeniji europski ekosustav za čipove, koji uključuje proizvodnju, kako bi se zajamčila sigurnost opskrbe i razvila nova tržišta za revolucionarnu europsku tehnologiju.

Da, očekuje nas težak posao. Znam, neki tvrde da se to ne može.

Ali tvrdili su to i prije dvadeset godina za projekt Galileo,

pa pogledajte što se postiglo. Primili smo se posla i uspjeli. Europski sateliti danas pružaju navigacijski sustav za više od dvije milijarde pametnih telefona u svijetu. Svjetski smo predvodnici. **Stoga budimo ponovno odvažni! Ovaj put s poluvodičima.**

Poštovani zastupnici,

pandemija je ostavila duboke ožiljke i snažno utjecala na naše socijalno tržišno gospodarstvo.

Svaku smo večer sa svojih prozora i pragova pljeskali onima koji su se borili na prvoj liniji. Svi smo bili svjesni koliko ovisimo o njima. O radnicima koji daju sve od sebe za manju plaću, slabiju zaštitu i nižu razinu sigurnosti.

Pljesak je možda utihnuo, ali naša se zahvalnost ne smije smanjiti.

Zbog toga je toliko važna provedba **europskog stupa socijalnih prava**. U pitanju su pristojna radna mjesta, primjereni uvjeti rada, bolja zdravstvena skrb i dobra životna ravnoteža.

Ako smo nešto naučili tijekom pandemije, onda je to koliko je vrijeme važno. Naučili smo da je najdragocjenije ono vrijeme koje provedemo s bližnjima.

Stoga ćemo predložiti novu europsku strategiju o skrbi da bi najbolja moguća skrb i postizanje optimalne životne ravnoteže bili dostupni svakomu.

Ali socijalna pravda nije samo pitanje vremena već i pravednog oporezivanja.

Trebamo
povećati uloge
kako bismo
digitalnu
transformaciju
oblikovali
prema vlastitim
pravilima
i vrijednostima.

U našem socijalnom tržišnom gospodarstvu dobro je što poduzeća ostvaruju dobit. Ali ona je ostvaruju zahvaljujući kvaliteti naše infrastrukture, socijalnog osiguranja i obrazovnih sustava. Dakle, njihov primjereni doprinos ne bi uopće trebao biti sporan.

Stoga ćemo se nastaviti boriti protiv izbjegavanja plaćanja poreza i porezne prijevare. Predložit ćemo nacrt propisa za sprečavanje prikrivanja dobiti putem fiktivnih poduzeća. Dat ćemo sve od sebe da se postigne povijesni svjetski sporazum o minimalnoj stopi poreza na dobit.

Plaćanje primjereno iznosa poreza nije samo pitanje javnih financija nego je prije svega riječ o pravednosti.

Poštovani zastupnici,

svi smo mi uživali u prednostima europskog socijalnog tržišnog gospodarstva. Zato se treba pobrinuti da sljedeća generacija može graditi vlastitu budućnost.

Današnja je generacija mladih visoko obrazovana, iznimno talentirana i snažno motivirana. Ta je generacija mnogo žrtvovala kako bi se drugi zaštitili.

Mladost je obično razdoblje otkrivanja. Razdoblje stjecanja novih iskustava. Razdoblje u kojem stječemo doživotne prijatelje, otkrivamo vlastiti put. A što smo mi zahtijevali od mladih? Da ograniče društvene kontakte, da budu u samoizolaciji i da se školiju od kuće. I to više od godinu dana!

Predložit ćemo da 2022. bude godina europske mlađeži. Godina u kojoj će mlađi, koji su toliko dali za druge, biti na prvom mjestu.

Stoga svime što radimo, od zelenog plana do instrumenta NextGenerationEU, nastojimo zaštititi njihovu budućnost.

To je još jedan razlog zašto NextGenerationEU treba financirati **novim vlastitim sredstvima** i na tome radimo.

Ali moramo pripaziti da ne stvorimo neke nove prepreke. **Jer je Europski potrebna sva njezina mlađež.**

Trebamo ohrabrvati one koji se nađu izvan sustava. Koji su bez posla. Koji se ne obrazuju niti ospozobljavaju.

Njima ćemo ponuditi novi program pod nazivom ALMA.

Taj će program mlađima pružati mogućnost stjecanja privremenog radnog iskustva u nekoj drugoj državi članici

jer i oni zaslužuju doživjeti iskustvo kao što je Erasmus kako bi usvojili vještine, stekli poznanstva i stvorili vlastiti europski identitet.

Međutim, ako želimo oblikovati Uniju za njih, mlađi trebaju moći oblikovati budućnost Europe. Naša Unija treba imati dušu i viziju s kojom se oni mogu identificirati.

Kao što je priupitao Jacques Delors: Kako ćemo stvoriti Europu ako mlađi u njoj ne vide zajednički pothvat i sliku svoje vlastite budućnosti?

Stoga predlažemo da 2022. bude godina europske mlađeži. Godina u kojoj će mlađi, koji su toliko dali za druge, biti na prvom mjestu.

Mlađi bi trebali predvoditi raspravu na Konferenciji o budućnosti Europe.

Budući da se odlučuje o njihovoj budućnosti, to treba biti njihova konferencija.

A Komisija će, kao što smo rekli na početku mandata, biti spremna provesti ono što se na konferenciji odluci.

EUROPA UJEDINJENA U ODGOVORNOSTI

Poštovani zastupnici,

to je generacija s probuđenom savješću. Mladi nas potiču da poduzmemo više i djelujemo brže u rješavanju klimatske krize.

A događaji ovog ljeta samo potvrđuju zašto je to nužno. Svjedočili smo poplavama u Belgiji i Njemačkoj. I šumskim požarima koji su harali od grčkih otoka do brda Francuske.

A ako ne vjerujemo vlastitim očima, dovoljno je samo pogledati znanstvene činjenice.

UN je nedavno objavio izvješće Međuvladina panela o klimatskim promjenama (IPCC). Riječ je o vodećem znanstvenom tijelu u području klimatskih promjena.

To izvješće ne ostavlja nikakvu sumnju. Klimatske je promjene uzrokovao čovjek. A budući da smo sami odgovorni, možemo nešto i promijeniti.

Nedavno sam od nekog čula: **Zemlja se zagrijava. Za to smo sami krivi. U to nema sumnje. To nije dobro. No problem možemo riješiti.**

A promjene se već događaju.

U prvoj polovini ove godine u Njemačkoj je registrirano više električnih nego dizelskih automobila. Istovremeno Poljska je postala najveći izvoznik električnih autobusa i akumulatora za električne automobile u EU-u. Vrijedno je istaknuti i inicijativu **Novi europski Bauhaus** koja je pokrenula eksploziju kreativnosti među arhitektima, dizajnerima i inženjerima u čitavoj Uniji.

Dakle, očito je da se nešto pokreće.

A upravo to je cilj europskog zelenog plana.

U svojem sam prošlogodišnjem govoru najavila cilj smanjenja emisija za najmanje 55 % do 2030. U međuvremenu smo klimatske ciljeve pretvorili u pravne obveze. **Time smo postali prvo veliko gospodarstvo koje je predstavilo sveobuhvatno zakonodavstvo koje će nam to omogućiti.**

Svi znamo koliko su detalji složeni. No cilj je jednostavan. Odredit ćemo cijenu onečišćenja. Prebacit ćemo se na čistu energiju. Imat ćemo pametnije automobile i čišće zrakoplove.

I pobrinut ćemo se da veće klimatske ambicije budu praćene većim socijalnim ambicijama. **Moramo voditi računa o tome da zelena tranzicija bude poštena. Stoga smo predložili novi Socijalni fond za klimatsku politiku** kako bismo suzbili energetsko siromaštvo s kojim se već suočava 34 milijuna europskih građana.

Pobrinut ćemo se da veće klimatske ambicije budu praćene većim socijalnim ambicijama. Zelena tranzicija mora biti poštena.

Očekujem da će Parlament i države članice podržati ovaj paket u cijelosti i zadržati razinu ambicija.

Europa može učiniti puno u sprečavanju klimatskih promjena i prevladavanju krize prirodnog okoliša. S ponosom danas mogu **najaviti da će EU udvostručiti vanjsko financiranje za bioraznolikost**, osobito ono namijenjeno najugroženijim zemljama.

No, Europa u tome ne može uspjeti sama.

Konferencija UN-a o klimatskim promjenama (COP26), koja će se održati u Glasgowu, bit će trenutak istine za globalnu zajednicu.

Vodeća svjetska gospodarstva, od SAD-a do Japana, odredila su ciljeve za klimatsku neutralnost do 2050. ili kratko nakon toga. Te je ciljeve potrebno poduprijeti konkretnim planovima koji moraju biti spremni do konferencije u Glasgowu. Postojeće obveze do 2030. nisu dovoljne da se ostvari cilj ograničenja globalnog zagrijavanja na 1,5 °C.

Sve zemlje snose odgovornost!

Ciljevi koje je predsjednik Xi Jinping odredio za Kinu ulijevaju nadu. Stoga pozivamo Kinu da sada pokaže jednaku odlučnost i utvrdi na koji će način postići te ciljeve. Svjetu bi lagnulo kada bi Kina pokazala da je u stanju do sredine desetljeća dosegnuti najvišu razinu emisija i prestati s upotrebom ugljena u zemlji i inozemstvu.

Iako sve zemlje snose odgovornost, vodeća gospodarstva imaju posebnu obvezu spram najnerazvijenijih i najugroženijih zemalja. Tim je zemljama nužno osigurati **finansijska sredstva** za ublažavanje i prilagodbu klimatskim promjenama.

U Meksiku i Parizu vodeća svjetska gospodarstva obvezala su se da će do 2025. godišnje osigurati 100 milijardi dolara za najnerazvijenije i najugroženije zemlje.

EU tu obvezu ispunjava. **U okviru inicijativa Tim Europa osigurano je 25 milijardi dolara godišnje.**

Međutim, druge zemlje još uvijek ne doprinose u dovoljnoj mjeri pa tako nastaje jaz u postizanju globalnog cilja.

Premostimo li taj jaz povećat će se izgledi za uspjeh konferencije u Glasgowu.

Moja je današnja poruka da je Europa spremna učiniti više. **Predložit ćemo još 4 milijarde eura za financiranje djelovanja u području klime do 2027.** No, očekujemo da i Sjedinjene Američke Države i naši partneri učine više.

Zajedničkim doprinosom smanjenju jaza u financiranju djelovanja u području klime SAD i EU poslali bi snažnu poruku o vodećoj ulozi u borbi protiv klimatskih promjena. Vrijeme je za djelovanje.

Poštovani zastupnici,

ta vodeća uloga u području klime i gospodarstva ključna je za globalne i sigurnosne ciljeve Europe.

Odraz je i šireg pomaka u svjetskim zbivanjima prema novom međunarodnom poretku.

Ulazimo u **novo razdoblje hiperkonkurentnosti**.

Razdoblje u kojem neki ne prezazu ni od čega kako bi stekli utjecaj: od obećanja o cjepivima i zajmova s visokom kamatnom stopom do raketa i dezinformiranja.

Image by Pexels from OPXabav

Moja je današnja
poruka da je
Europa spremna
učiniti više.

Razdoblje suparništva u regiji i razdoblje u kojem velesile preusmjeravaju pozornost jedna na drugu.

Nedavni događaji u Afganistanu nisu uzrok te promjene, ali jesu njezin simptom.

Prvo i osnovno, želim biti jasna: **podržavamo afganistanski narod**. Žene i djecu, tužitelje, novinare i borce za ljudska prava.

Posebno mislim na sutkinje koje se sada kriju od muškaraca koje su poslale u zatvor. Izložene su opasnosti zbog svojeg doprinosa pravdi i vladavini prava.

Moramo im pružiti potporu i uskladit ćemo napore s državama članicama kako bismo ih doveli na sigurno.

I moramo nastaviti podupirati sve Afganistance u toj zemlji i u susjednim zemljama. Moramo učiniti sve da izbjegnemo realnu opasnost velike gladi i humanitarne katastrofe. I učiniti ćemo to. Humanitarnu pomoć za Afganistance opet ćemo povećati za 100 milijuna eura.

To će biti dio novog, većeg **paketa potpore Afganistanu** koji ćemo predstaviti za koji tjedan i u kojem ćemo udružiti sve svoje napore.

Poštovani zastupnici,

svjedočenje događajima u Afganistanu bilo je istinski bolno za sve obitelji palih vojnika i vojnikinja.

Klanjam se žrtvi tih vojnika, diplomata i humanitarnih djelatnika koji su položili svoj život.

Da njihova žrtva ne bude uzaludna, moramo se upitati kako je ta misija mogla biti tako naglo prekinuta.

Postavljaju se mučna pitanja na koja će saveznici morati odgovoriti u okviru NATO-a.

Jednostavno, ne postoji pitanje sigurnosti i obrane na koje je odgovor *manje* suradnje. Trebamo ulagati u zajedničko partnerstvo i osloniti se na jedinstvenu snagu svake strane.

Zbog toga s glavnim tajnikom Jensem Stoltenbergom radimo na novoj Zajedničkoj deklaraciji EU-a i NATO-a koju ćemo predstaviti do kraja godine.

No to je samo jedan dio jednadžbe.

Europa može, i svakako bi trebala, moći i htjeti sama činiti više. No ako želimo činiti više, prvo moramo objasniti zašto. Tri su opće kategorije.

Prvo, trebamo osigurati stabilnost i u svojem susjedstvu i u brojnim regijama.

Povezani smo sa svijetom uskim tjesnacima, olujnim morima i nepreglednim kopnenim granicama. Zbog takvog zemljopisnog položaja Europa bolje i od koga drugog zna da neriješena vanjska kriza ubrzo postaje unutarnja.

Druge, priroda prijetnji s kojima se suočavamo izrazito se brzo mijenja, od hibridnih ili kibernapada do intenzivnije svemirske utrke u naoružanju.

Trebamo ulagati u zajedničko partnerstvo i osloniti se na jedinstvenu snagu svake strane.

Revolucionarna tehnologija danas je dala moć i odmetnutim državama ili nedržavnim skupinama.

Za golemu štetu više nisu potrebni vojska i rakete. Prijenosnim računalom možete paralizirati industrijske pogone, gradske uprave i bolnice. Uz pomoć pametnog telefona i internetske veze možete poremetiti izborni proces.

Treći razlog leži u činjenici da je Europska unija jedinstveni pružatelj sigurnosti. Bit će misija u kojima NATO ili UN neće biti prisutni, ali EU bi trebao biti.

Na terenu naši vojnici rade rame uz rame s policajcima, odvjetnicima i liječnicima, s humanitarnim djelatnicima i borcima za ljudska prava, s učiteljima i inženjerima.

Možemo kombinirati vojne i civilne snage, diplomaciju i razvoj, a imamo i dugu povijest izgradnje i zaštite mira.

Nasreću, proteklih smo godina počeli razvijati europski obrambeni ekosustav.

Ali potrebna nam je europska obrambena unija.

Zadnjih se tjedana dosta govori o ekspediciskim snagama. O tome koliko i kakvih snaga trebamo: borbene skupine ili snage EU-a za brzi odgovor.

To je nedvojbeno podložno raspravi, a vjerujem da će biti i sastavni dio rješenja.

No još je važnije pitanje zašto to dosad nije funkcionalo.

Možete imati najnaprednije snage na svijetu, ali čemu ako ih niste spremni koristiti?

Dosad nas nije kočio samo nedostatak kapaciteta, nego izostanak političke volje.

Kad ima političke volje, na razini EU-a možemo učiniti mnogo.

Dopustite mi da navedem tri konkretna primjera:

**Možemo
kombinirati vojne
i civilne snage,
diplomaciju i
razvoj, a imamo
i dugu povijest
izgradnje i zaštite
mira.**

Prvo, moramo izgraditi temelje za zajedničko donošenje odluka – to zovem dobra informiranost.

Ako države članice koje djeluju u istoj regiji ne dijele informacije na europskoj razini, nećemo uspjeti. Ključno je poboljšati obavještajnu suradnju.

No nije riječ samo o obavještajnoj suradnji u užem smislu.

Riječ je o udruživanju znanja iz svih službi i iz svih izvora. Od svemira do voditelja policijskog osposobljavanja, od otvorenog koda do razvojnih agencija. Njihov nam rad pruža znanja jedinstvene širine i dubine.

To znanje je tu!

No možemo ga iskoristiti za donošenje utemeljenih odluka samo ako imamo cjelovitu sliku. A trenutačno je nemamo. Imamo znanje, ali je rascjepkano. Informacije su rascjepkane.

Zbog toga bi EU trebao razmotriti osnivanje vlastitog zajedničkog centra za informiranost u kojem bi se spajali svi različiti elementi informacija.

Da bismo bili bolje pripremljeni, dobro informirani i sposobni donositi odluke.

Drugo, treba poboljšati interoperabilnost. Zbog toga već ulažemo u zajedničke europske platforme, od borbenih zrakoplova do bespilotnih letjelica i kiberpodručja.

Ali moramo i dalje smišljati kako na nov način iskoristiti svaku moguću sinergiju. Jedan bi primjer mogao biti mogućnost ukidanja PDV-a pri kupnji obrambene opreme razvijene i proizvedene u Europi.

To bi nam povećalo interoperabilnost, a smanjilo ovisnost o drugima.

Treće, ne možemo razgovarati o obrani, a ne spomenuti kiberprijetnje. Ako je sve povezano, sve se može i hakirati. Budući da su sredstva ograničena, moramo udružiti snage. Ne smijemo se zadovoljiti borbom protiv kiberprijetnje, nego se moramo potruditi da postanemo predvodnik u području kibersigurnosti.

Alati za kiberobranu trebali bi se razvijati ovdje, u Europi. Zato nam treba **europska politika kiberobrane** i propisi o zajedničkim standardima u okviru **novog akta o kibernetičkoj sigurnosti**.

Dakle, na razini EU-a možemo mnogo učiniti. Ali i države članice moraju biti aktivnije.

Trebalo bi početi sa zajedničkom procjenom prijetnji s kojima se suočavamo i osmisliti kako se zajedno s njima nositi. Skora uspostava **strateškog kompasa** ključni je korak u ovoj raspravi.

I moramo odlučiti kako iskoristiti sve mogućnosti koje u Ugovoru već postoje.

Zato ćemo za francuskog predsjedanja predsjednik Emmanuel Macron i ja organizirati **sastanak na vrhu o europskoj obrani**.

Vrijeme je da se Europa više angažira.

© Adobe Stock

Poštovani zastupnici,

u današnjem konfliktnijem svijetu zaštita vlastitih interesa ne svodi se samo na obranu.

Naglasak je na stvaranju snažnih i pouzdanih partnerstava. To nije luksuz, već je od ključne važnosti za našu buduću stabilnost, sigurnost i prosperitet.

Najprije treba započeti s produbljivanjem našeg partnerstva s najbližim saveznicima.

Sa Sjedinjenim Američkim Državama razvit ćemo novi program za globalne promjene – od novog **Vijeća za trgovinu i tehnologiju** do zdravstvene sigurnosti i održivosti.

EU i SAD zajedno će uvijek biti jači.

U današnjem konfliktnijem svijetu zaštita vlastitih interesa ne svodi se samo na obranu.

Naglasak je na stvaranju snažnih i pouzdanih partnerstava.

Isto vrijedi za naše susjede na **zapadnom Balkanu**.

Do kraja mjeseca posjetit ću tu regiju. Time želimo uputiti jasnu poruku o našoj predanosti procesu pristupanja. **Dugujemo to svima mladima koji vjeruju u budućnost Europe**.

Zbog toga pojačavamo potporu novim gospodarskim i investicijskim planom vrijednim otprilike trećinu BDP-a regije. Činimo to jer je ulaganje u budućnost zapadnog Balkana ulaganje u budućnost Unije.

Također ćemo nastaviti ulagati u partnerstva u svojem susjedstvu – od jačanja angažmana u Istočnom partnerstvu do provedbe novog programa za Sredozemlje i nastavka rada na različitim aspektima odnosa s Turskom.

Poštovani zastupnici,

- kako bi Europa postala aktivniji globalni akter, mora se usredotočiti i na sljedeću generaciju partnerstava.
- U tom je smislu **prekretница danas donesena indo-pacifička strategija EU-a**. Ona odražava sve veću važnost te regije za naše blagostanje i sigurnost. Ali i činjenicu da je autokratski režimi iskorištavaju u pokušaju da prošire svoj utjecaj.

Europa mora pojačati svoju prisutnost i svoje aktivnosti u toj regiji.

Zbog toga ćemo surađivati na produbljivanju trgovinskih veza, jačanju globalnih lanaca opskrbe i razvoju novih investicijskih projekata u području zelenih i digitalnih tehnologija.

To će biti primjer za preoblikovanje našeg europskog modela za globalno povezivanje.

Uspješni smo u financiranju cesta. Međutim, nema smisla da Europa gradi savršenu cestu koja će povezivati rudnik bakra u kineskom vlasništvu s lukom u kineskom vlasništvu.

Moramo biti pametniji kada je riječ o takvим ulaganjima.

Zbog toga ćemo uskoro predstaviti novu strategiju povezivosti pod nazivom Global Gateway.

U okviru nje izgradit ćemo **partnerstva** sa zemljama iz cijelog svijeta. Želimo uložiti u kvalitetnu infrastrukturu koja će povezivati robu, ljude i usluge diljem svijeta.

Primijenit ćemo pristup temeljen na vrijednostima koji će našim partnerima ponuditi transparentnost i dobro upravljanje.

Želimo stvarati veze, a ne ovisnost,

i vrlo dobro znamo kako to postići. Ovog je ljeta položen novi podvodni optički kabel koji povezuje Brazil s Portugalom.

Krenut ćemo u zajedničko ulaganje s Afrikom kako bismo stvorili tržište zelenog vodika koje povezuje obje obale Sredozemlja.

Da bismo to ostvarili, potreban nam je pristup „Tim Europa“. Povezat ćemo institucije i ulaganja, banke i poslovnu zajednicu. To ćemo nam biti prioritet na regionalnim sastancima na vrhu, počevši od sljedećeg sastanka na vrhu između EU-a i Afrike u veljači.

Primijenit ćemo
pristup temeljen
na vrijednostima
koji će našim
partnerima
ponuditi
transparentnost
i dobro upravljanje.

Želimo da Global Gateway postane zaštitni znak koji će uživati povjerenje u cijelom svijetu.

Da budem sasvim jasna: poslovanje u cijelom svijetu i globalna trgovina pozitivna su i potrebna stvar. No, oni se ne smiju odvijati na štetu ljudskog dostojanstva i slobode.

Govorimo o 25 milijuna ljudi koje se pod prijetnjom ili prinudom tjera na prisilni rad. Ne smijemo nikada prihvatiči činjenicu da su ti ljudi prisiljeni proizvoditi proizvode koji će se potom nuditi na prodaju u europskim trgovinama.

Zbog toga ćemo predložiti da se na našem tržištu zabrane proizvodi koji su proizvedeni prisilnim radom.

Ljudska prava nisu na prodaju – ni po kojoj cijeni.

EUROPA UJEDINJENA U SLOBODI I RAZNOLIKOSTI

Poštovani zastupnici, ljudska bića ne smiju biti predmet cjenkanja.

Pogledajte što se dogodilo na našim granicama s Bjelorusijom. Režim u Minsku instrumentalizirao je ljudska bića. Ukrali su ljude u zrakoplove i gurnuli ih na europske granice.

Nećemo tolerirati takvo ponašanje.

To smo i dokazali brzom reakcijom Europe. **I bez brige, nastaviti ćemo pružati potporu Litvi, Latviji i Poljskoj.**

I nazovimo to pravim imenom: to je hibridni napad kojim se želi destabilizirati Europa.

Svaka zemlja
ima interes
za izgradnju
europskog
migracijskog
sustava.

Poštovani zastupnici,

to nisu izolirani slučajevi. Viđali smo slične incidente i na drugim granicama i možemo očekivati da će ih biti još. Zato ćemo u okviru svojeg rada na jačanju šengenskog područja utvrditi nove oblike odgovora na takvu agresiju i osigurati jedinstvo u zaštiti svojih vanjskih granica.

**No, sve dok mi sami ne zauzmemo zajedničko stajalište
o tome kako upravljati migracijama, naši će protivnici to
nastaviti iskorištavati.**

U međuvremenu, trgovci ljudima nastavljaju iskorištavati migrante na smrtonosnim rutama preko Sredozemnog mora.

Ti nam događaji pokazuju da svaka zemlja ima interes za izgradnju europskog migracijskog sustava.

Novim Paktom o migracijama i azilu predviđeno je sve što je potrebno za upravljanje različitim situacijama s kojima se suočavamo.

Imamo sve što nam treba. Riječ je o uravnoteženom i humanom sustavu koji funkcioniše u svim državama članicama, u svim okolnostima. Znamo da možemo pronaći zajednički jezik.

Međutim, u godini koja je protekla od Komisijina predstavljanja Pakta napredak je tekao izrazito sporo.

Sada je kucnuo čas da uspostavimo europsku politiku upravljanja migracijama. Stoga vas pozivam da u ovom domu i u državama članicama ubrzate taj postupak.

To je, u konačnici, pitanje povjerenja. Povjerenja među državama članicama. Povjerenja Europske unije da je moguće upravljati migracijama. Povjerenja da će Europa uvijek ispunjavati svoju trajnu dužnost prema najugroženijima i onima kojima je pomoć najpotrebnija.

Mišljenja o migracijama u Europi uvelike se razilaze, no vjerujem da smo nadomak zauzimanju zajedničkog stajališta.

Jer ako pitate Europsku uniju, većina će se složiti da treba suzbijati nezakonite migracije, ali i osigurati utočište onima koji su prisiljeni bježati.

Složit će se da bismo trebali vratiti one koji ovdje nemaju pravo ostati, ali i da bismo trebali prihvati zakonite migrante koji daju ključan doprinos našem društvu i gospodarstvu.

Isto tako, svi bismo se trebali složiti da se tema migracija nikada ne bi smjela koristiti za podjele.

Uvjerena sam da je to jedini način da se u Europi izgradi povjerenje kad je riječ o migracijama.

Dame i gospodo zastupnici,

društva koja se oslanjaju na **demokraciju i zajedničke vrijednosti** stoje na čvrstim temeljima.

Ona vjeruju u čovjeka.

Tako se razvijaju nove ideje, tako nastaju promjene, tako pobjeđujemo nepravdu.

Vjera u te zajedničke vrijednosti povezala je naše utemeljitelje nakon Drugog svjetskog rata.

Iste te vrijednosti ujedinile su i borce za slobodu koji su prije 30 godina srušili željeznu zavjesu.

Oni su htjeli demokraciju.

Htjeli su slobodno birati vlast.

Htjeli su pravnu državu;

da pred zakonom svi budu jednaki.

Htjeli su slobodu govora i neovisne medije.

Htjeli su stati na kraj doušništvu i državnoj špijunaži, boriti se protiv korupcije.

Htjeli su slobodu, biti drukčiji od većine.

Ili kako je to bivši češki predsjednik Vaclav Havel sažeо u nekoliko riječi,

htjeli su sve te „uzvišene europske vrijednosti“. To su vrijednosti koje su potekle od kulturnog, vjerskog i humanističkog nasljeđa Europe.

One su dio našeg duha, dio onoga što danas jesmo.

Utkane su i u naše europske ugovore. Svi smo se obvezali da ćemo ih poštovati kad smo kao slobodne i suverene države postali dio ove Unije.

Odlučno ćemo braniti te vrijednosti. I u toj odlučnosti nikada nećemo posustati.

Naše su vrijednosti zajamčene u našem pravnom poretku, a osiguravaju ih i presude **Suda Europske unije**. Te su presude obvezujuće. Pazit ćemo da se one poštuju. I to u svakoj državi članici naše Unije.

**Odlučno ćemo
braniti te
vrijednosti. I u toj
odlučnosti nikada
nećemo posustati.**

Jer zaštita pravne države nije samo plemenit cilj, već i naporan rad, stalno nastojanje da bude bolje.

Naša **izvješća o vladavini prava** i reforme koje iz njih proizlaze dio su tog procesa. To pokazuju primjeri pravosudne reforme u Malti i istrage o korupciji u Slovačkoj.

Stoga primjenjujemo dvojni pristup, pristup koji se temelji na dijalogu, ali i odlučnom djelovanju.

Od 2022. naša će izvješća o vladavini prava sadržavati i konkretne preporuke za države članice.

Ipak, zabrinjavaju trendovi u nekim državama članicama. **U tom kontekstu moram naglasiti – dijalog je početak svega. Ali on nije samom sebi svrha, on mora voditi do cilja.**

Stoga primjenjujemo dvojni pristup, pristup koji se temelji na dijalogu, ali i odlučnom djelovanju. To smo učinili prošli tjedan. A to ćemo činiti i u budućnosti.

Jer pravo na neovisno pravosuđe, pravo na jednakost pred sudom – to su prava na koja se građani moraju moći osloniti, i to posvuda u Europi i neovisno o tome pripadaju li većini ili manjinama.

Dame i gospodo zastupnici,

europski proračun je budućnost naše Unije pretočena u brojke. Stoga ga moramo štititi.

Moramo paziti da svaki euro i svaki cent bude potrošen namjenski i u skladu s načelima vladavine prava.

Ulaganja koja našoj djeci omogućuju bolju budućnost ne smiju završiti u nekakvim mračnim kanalima.

Korupcija nije samo krađa novca poreznih obveznika. Ona odvraća ulagače. U društvu u kojem vlada korupcija oni koji imaju novac mogu si priskrbiti razne koristi, a moćnici podrivati demokratska pravila.

Kako bismo zaštitili naš proračun, svaki ćemo slučaj istjerati do kraja koristeći se svim sredstvima koja su nam na raspolaganju.

Dame i gospodo zastupnici,

braneći naše vrijednosti branimo i slobodu. Slobodu da budemo ono što jesmo, slobodu da kažemo ono što mislimo, slobodu da volimo koga hoćemo.

Sloboda znači i biti sloboden od straha. Za vrijeme pandemije ta je sloboda mnogim ženama bila uskraćena. Bilo je to posebno teško vrijeme za one koje se nisu imale kamo skloniti, koje nisu imale kamo pobjeći od svojih zlostavljača. Mi moramo unijeti svjetlost u tu tminu, mi im moramo pomoći da se oslobole te боли. **Zlostavljači moraju biti izvedeni pred sud.**

A žene moraju opet moći slobodno živjeti, imati mogućnost samoodređenja.

Stoga ćemo do kraja **godine podnijeti zakonodavni prijedlog o suzbijanju nasilja nad ženama**. Riječ je o djelotvornom kaznenom progonu, prevenciji i zaštiti, na internetu i izvan njega.

Riječ je dostojanstvu svake žene i o pravdi. To je pravi duh Europe. Njega moramo jačati.

Dame i gospodo zastupnici,

dopustite da se na kraju osvrnem na još jednu slobodu, onu koja omogućuje izražavanje svih drugih sloboda – to je **sloboda medija**.

Novinarke i novinari izloženi su napadima samo zato što rade svoj posao. Neki su izloženi prijetnjama i fizičkim napadima, a neki su nažalost izgubili i život. Usred naše Europske unije.

Spomenut ću samo nekoliko imena. Daphné Caruana Galizia, Jan Kuciak. Peter de Vries.

Njihove se priče razlikuju. Ali jedno im je zajedničko: svi su se borili za naše pravo na informiranje. I za njega su umrli.

Informacije su javno dobro. Moramo štititi one koji nam osiguravaju transparentnost, novinarke i novinare. Stoga smo danas podnijeli preporučku za bolju zaštitu novinarki i novinara.

Moramo zaustaviti one koji ugrožavaju slobodu medija. Medijske kuće nisu obična poduzeća. Njihova je neovisnost od presudne važnosti. Stoga je Evropi potreban propis koji jamči tu neovisnost. A upravo takav **propis o slobodi medija** predstavit ćemo sljedeće godine.

Jer braneći slobodu naših medija branimo demokraciju.

 Moramo zaustaviti one koji ugrožavaju slobodu medija.

Zaključak

Poštovani zastupnici,

jačanje Schumanova europskog idealja o kojem sam ranije govorila zahtijeva kontinuirani rad.

Ne smijemo bježati od naših nedosljednosti i nesavršenosti.

Jer unatoč nesavršenstvu, naša je Unija prekrasno jedinstvena i jedinstveno prekrasna.

To je Unija u kojoj jačamo svoju individualnu slobodu snagom naše zajednice.

Unija koju jednako određuju naša zajednička povijest i vrijednosti kao i naše različite kulture i perspektive.

Unija koja ima dušu.

Teško je naći prave riječi za ovaj osjećaj. Ali lakše je kad ih posudiš od nekoga tko te nadahnuo. Zato sam danas pozvala počasnu gošću.

Mnogi je vjerojatno prepoznaju: **Talijanka, osvajačica zlatne medalje**, ovo je ljeto osvojila i moje srce.

Ali vjerojatno ne znate da su joj liječnici u travnju rekli da joj je život ugrožen. Bila je na operaciji, borila se, i oporavila.

I samo 119 dana nakon izlaska iz bolnice osvojila je paralimpijsko zlato. Poštovani zastupnici, pozdravimo **Beatrice Vio**. Iako mlada, Bebe je već izborila brojne pobjede.

Njezin život priča je o ustrajnosti usprkos nedaćama. O uspjehu zahvaljujući darovitosti, radu i neiscrpnom optimizmu. Ona je prava slika svoje generacije: vođa i borac za ono u što vjeruje.

A uspjela je jer je vjerovala da je ostvarivo i ono *što se čini nemogućim. Se sembra impossibile, allora si può fare.*

To je duh utemeljitelja Europe, to je **duh iduće generacije Europske komisije**. Neka nas sve nadahnu Bebe i svi mlađi koji mijenjaju našu definiciju mogućega, koji nam pokazuju što se sve može kad se hoće. Koji pokazuju da možemo ostvariti sve u što vjerujemo.

Poštovani zastupnici,
to je ta europska duša.
To je europska budućnost.
Zajedno je učinimo snažnjom.

Viva l'Europa!

Ursula von der Leyen

Ursula von der Leyen

PISMONAMJERE

PREDSEDNIKU DAVIDU MARJIJU SASSOLIJU
I PREMIJERU JANEZU JANŠI

U Bruxellesu, 15. rujna 2021.

Poštovani predsjedniče Sassoli,

poštovani premijeru Janša,

današnji je govor deseti govor o stanju Unije predsjednika ili predsjednice Komisije u Europskom parlamentu. Teme prijašnjih govora mijenjale su se kako su se mijenjala žarišta naših interesa i događale promjene u svijetu. One očrtavaju tijek bitno različitih kriza i oporavaka, no ujedno nas podsjećaju na jednu trajnu istinu: **naša je Unija snažna i ambiciozna samo onoliko koliko je ujedinjena i odlučna.**

Prošlogodišnja postignuća to potvrđuju. Željeli bismo zahvaliti Europskom parlamentu i Vijeću na njihovoj potpori i složnom pristupu zajedničkim ciljevima. Zbog toga smo prošle godine mogli djelovati brzo i zadržati ambicije. **Možemo biti ponosni na ono što je EU postigao.**

Prije 12 mjeseci cjepiva još nisu bila odobrena. Godinu dana poslije Europska unija cijepila je više od 70 % odraslog stanovništva i najveći je proizvođač cjepiva na svijetu. Našoj smo Uniji isporučili više od 700 milijuna doza, a ostatku svijeta također više od 700 milijuna. U rekordnom roku dogovorili EU digitalnu COVID potvrdu, pa je od početka ljeta generirano više od 400 milijuna pojedinačnih potvrda.

Građanima je to omogućilo da putuju i uživaju u ljetu, a našem gospodarstvu da se ponovno otvori i stane na noge brže nego što se pretpostavljalo. Očekuje se da će se do kraja godine gospodarstva 19 država članica vratiti na razinu prije pandemije. To je omogućio i povijesni dogovor koji smo postigli o našem programu oporavka. NextGenerationEU je zaživio i iz njega se financiraju projekti i reforme kojima se ulaže u oporavak današnjice i gospodarstvo sutrašnjice.

Ubrzali smo rad na ambicioznom i transformacijskom programu koji smo zacrtali u političkim smjernicama. Prošle je godine EU odobrio prvi europski propis o klimi i predstavili smo naše prijedloge za njegovu provedbu. EU je prvo veliko gospodarstvo koje je jasno izložilo kako će ostvariti svoje klimatske ciljeve. Iznijeli smo i dalekosežne prijedloge o digitalnim uslugama, digitalnim tržištima i digitalnom identitetu, ažurirali smo novu industrijsku strategiju te učvršćivali naše opskrbne lance.

Ta zajednička postignuća ulijevaju nam sigurnost za iduću godinu. Ipak, budući da pandemija još traje, morat ćemo pokazati jednaku odlučnost kakvu smo pokazivali cijele prošle godine. Zbog velikih razlika u procijepjenosti u EU-u i svijetu na prvom će mjestu i dalje biti upravljanje pandemijom te očuvanje životâ i sredstava za život.

Moramo se posvetiti i neizbrisivu tragu koji je kriza ostavila na ljudima i društvu. U tom je smislu najvažnije nastaviti provedbu europskog stupa socijalnih prava i obveza dogovorenih u Portu ove godine. Nastaviti ćemo se zalagati za vrijednosti, pravdu i jednakost te promicati i braniti vladavinu prava i slobodu medija u cijelom EU-u. Željeli bismo se usredotočiti na budućnost intenziviranjem rada na Konferenciji o budućnosti Europe i odavanjem počasti svim mladima tako što ćemo 2022. proglašiti Europskom godinom mladih.

S porastom sukoba u svijetu suočavat ćemo se i sa sve više vanjskih izazova. Učvrstit ćemo stoga partnerstvo s NATO-om i našim saveznicima te raspravljati o zajedničkim dalnjim koracima u području obrane i sigurnosti. Nastaviti ćemo razvijati globalna partnerstva i poduprijeti susjedstvo, osobito zapadni Balkan, na predstojećem sastanku na vrhu u organizaciji slovenskog predsjedništva Vijeća. Naposljetku, ostati ćemo predani provedbi naših međunarodnih sporazuma i ujedinjeni u našoj potpori Irskoj i miru na irskom otoku.

U idućih 12 mjeseci Komisija će ući u drugu polovicu mandata. Dosad smo se bavili planovima i propisima nužnima za ostvarenje preobrazbe koja nam je potrebna. Fokus se sad premješta na ostvarivanje rezultata i provedbu. Moramo nastaviti raditi na zakonodavnim prijedlozima koji su već predstavljeni u okviru svih šest glavnih ciljeva Komisije.

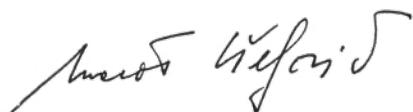
U nastavku se nalazi popis novih inicijativa koje će Komisija predložiti i koje su usmjereni na provedbu naše vizije za Europu. U sve čemo inicijative ugraditi iskustva iz krize te voditi računa da suzakonodavcima damo dovoljno vremena za postizanje dogovora. Ujedno čemo nastaviti provoditi program rada Komisije za 2021.

Popis se temelji na našim raspravama s Europskim parlamentom i Vijećem. Nije iscrpan i dopunit će se predstojećim programom rada Komisije, našim međuinstitucijskim dijalogom i zajedničkom izjavom o zakonodavnim prioritetima, koju potpisuju sve tri institucije.

Naša je Unija pokazala da radimo bolje kad radimo zajedno. To je naša obveza za sljedeću godinu i radujemo se što čemo surađivati da bismo to ostvarili.

Ursula von der Leyen

Maroš Šefčovič

GLAVNE NOVE INICIJATIVE ZA 2022.

Europski zeleni plan

- *Zakonodavni prijedlog o integriranom upravljanju vodama – onečišćujuće tvari u površinskim i podzemnim vodama*
- *Zakonodavni prijedlog o certificiranju uklanjanja ugljika*
- *Zakonodavni prijedlog o pravu na popravak*
- *Zakonodavni prijedlog o okviru EU-a za usklađeno mjerjenje emisija iz prometa i logistike*
- *Zakonodavni prijedlog o ispuštanju mikroplastike u okoliš i ograničavanju dodavanja mikroplastike u proizvode*

Europa spremna za digitalno doba

- *Europski akt o kiberotpornosti*
- *Europski akt o čipovima*
- *Plan za sigurnosne i obrambene tehnologije*
- *Zakonodavni prijedlog o izgradnji globalnog svemirskog komunikacijskog sustava EU-a*
- *Preispitivanje politike tržišnog natjecanja – prilagođenost novim izazovima*
- *Prijedlog preporuke Vijeća o poboljšanju prenošenja digitalnih vještina*
- *Zakonodavni prijedlog o instrumentu jedinstvenog tržišta za hitne slučajeve*
- *Zakonodavni prijedlog o multimodalnim digitalnim uslugama mobilnosti*

Gospodarstvo u interesu građana

- *Zakonodavni prijedlog o zaštiti radnika od rizika povezanih s izlaganjem azbestu na radnom mjestu*
- *Zakonodavni prijedlog o olakšavanju pristupa kapitalu malim i srednjim poduzećima*
- *Inicijativa o trenutačnim plaćanjima u EU-u*
- *Provjeda Akcijskog plana za uniju tržišta kapitala, uključujući inicijativu za usklađivanje određenih aspekata materijalnog prava o postupcima u slučaju nesolventnosti*
- *Zakonodavni prijedlog o provedbi globalnog sporazuma OECD-a o preraspodjeli prava oporezivanja*
- *Zakonodavni prijedlog o provedbi globalnog sporazuma OECD-a o minimalnoj razini efektivnog oporezivanja*

Snažnija Europa u svijetu

- *Inicijativa Global Gateway za povezivost*
- *Izmjena uredbe Statut o blokiranju*
- *Strategija za međunarodni angažman u području energetike*
- *Zajednička komunikacija o međunarodnom upravljanju oceanima*
- *Zajednička komunikacija o partnerstvu sa zemljama Zaljeva*

Promicanje europskog načina života

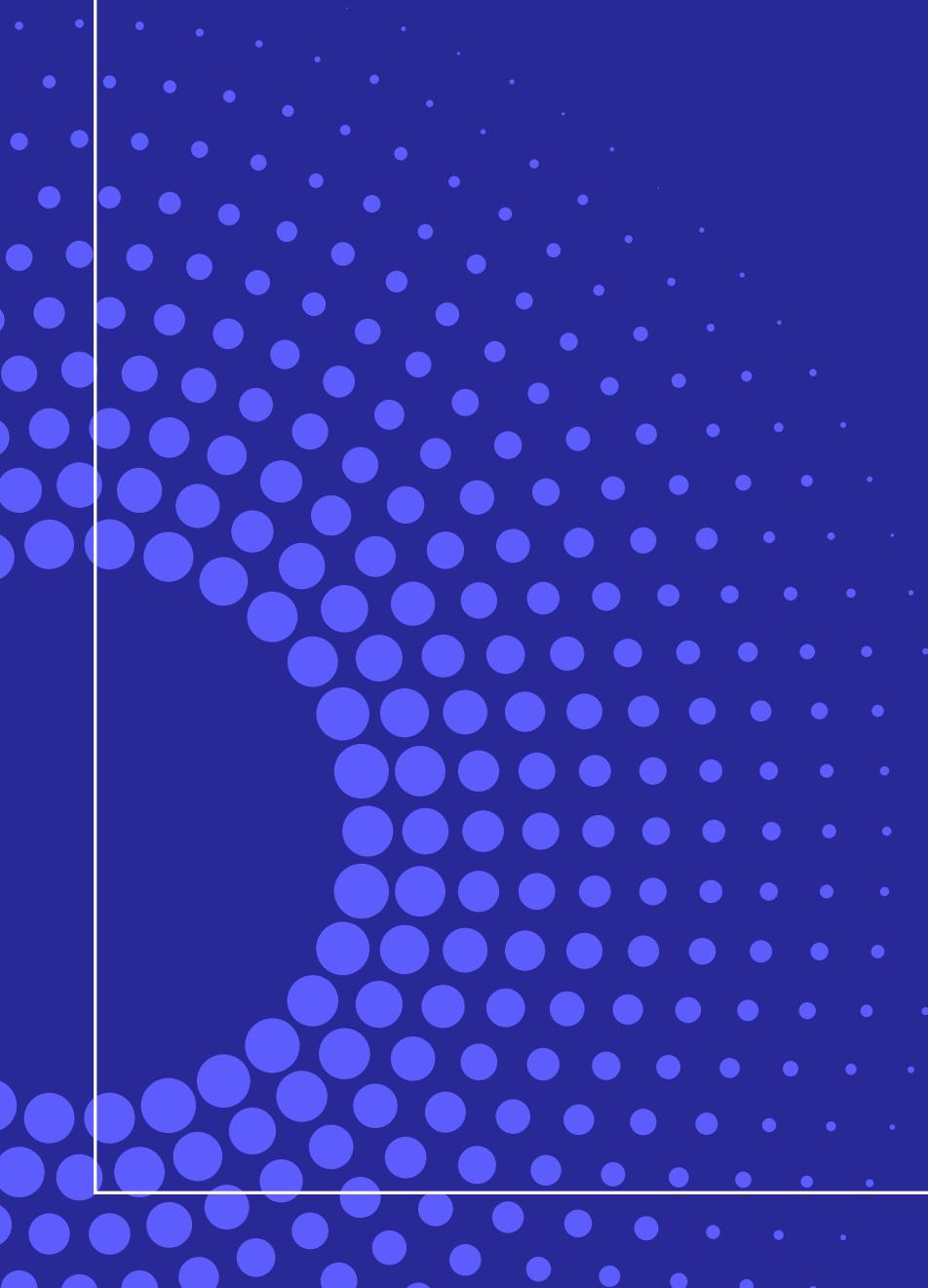
- *Europska strategija za skrb*
- *Zakonodavni prijedlog o obvezi prijevoznika da prenesu unaprijed dostavljene podatke o putnicima*
- *Zakonodavni prijedlog o okviru za uzajamni pristup službenika na terenu EU-a i ključnih trećih zemalja sigurnosnim informacijama radi suzbijanja zajedničkih sigurnosnih prijetnji*
- *Prijedlog o ažuriranju Preporuke Vijeća o probiru raka*

Novi poticaj europskoj demokraciji

- *Akt o slobodi medija*
- *Zakonodavna inicijativa o ustupanju kaznenog progona*
- *Zakonodavni prijedlog o priznavanju roditeljstva među državama članicama*

STANJE
UNIJE

POSTIGNUĆA

EUROPA, POVRATAK U BUDUĆNOST

Nakon što je 2020. uslijed pandemije bila jedna od najtežih godina u povijesti, Europa ponovno s optimizmom gleda u budućnost. Pandemija nas je u jesen 2020. još teže pogodila nego u proljeće 2020. Europa je opet morala odgovoriti na krizu te se u potpunosti usredotočila na ograničavanje širenja virusa. Europska unija udvostručila je napore te je radila na nabavi cjepiva, povećanju njegove proizvodnje, jačanju međunarodne suradnje u borbi protiv pandemije i izlasku Europe iz gospodarske krize s pomoći instrumenta NextGenerationEU.

U međuvremenu se cijela Europska unija angažirala kako bi ostvarila naš plan oporavka, instrument NextGenerationEU. Europa se još nije do kraja oporavila, ali bi gospodarstva svih država članica do kraja 2022. trebala doseći razinu prije krize. U međuvremenu smo postavili ambiciozne ciljeve za preobrazbu gospodarstva kako bi ono postalo zelenije, digitaliziranije i pravednije. S pomoći tih ciljeva i ulaganja u okviru instrumenta NextGenerationEU Europu ćemo promijeniti za nadolazeća desetljeća. Europa je opet usredotočena na budućnost.

Prvo, strategija Komisije za zajedničku **nabavu cjepiva**, izgradnju širokog portfelja i diversifikaciju europskih dobavljača cjepiva pokazala se uspješnom. Nakon što je početak bio sporiji od očekivanog zbog uskih grla u proizvodnji, kampanja cijepljenja u EU-u ubrzo se intenzivirala. Do sredine travnja građani EU-a iskoristili su 100 milijuna doza cjepiva protiv bolesti COVID-19.

Do kraja kolovoza 2021. u potpunosti je cijepljeno 70 % odraslog stanovništva EU-a, čime smo ispunili obećanje da ćemo taj cilj ostvariti „do kraja ljeta”. Komisija je u međuvremenu sklopila dva dodatna ugovora s farmaceutskim poduzećima kako bi osigurala više cjepiva protiv bolesti COVID-19 – za naše mlade, za međunarodne partnere, za docjepljivanje i za zaštitu od novih varijanti. EU nastoji svladati zarazu i izgraditi budućnost nakon pandemije.

Drugo, Europska komisija zajedno s državama članicama EU-a pojačala je u okviru skupine Tim Europa **borbu protiv pandemije na drugim kontinentima**. Komisija je u svibnju 2020. organizirala dvije donatorske konferencije za globalni odgovor na koronavirus. Komisija je glavni utemeljitelj i sponzor COVAX-a, globalnog instrumenta za nabavu cjepiva za zemlje s niskim i srednjim dohotkom, čime je osigurano cjepivo za najugroženije skupine. Dosad je, dijelom i zahvaljujući sredstvima EU-a u okviru COVAX-a, 138 zemalja dobilo više od 200 milijuna doza cjepiva.

Predsjednica Ursula von der Leyen bila je zajedno s talijanskim premijerom Draghijem u svibnju 2021. domaćin prvoga **globalnog sastanka na vrhu o zdravlju**, na kojem su svjetski čelnici potpisali Rimsku deklaraciju o pripravnosti za buduće pandemije i njihovu sprječavanju.

Do kraja
kolovoza 2021.

70 %
Europljana starijih
od 18 godina
u potpunosti je
cijepljeno.

Postizanje klimatske neutralnosti u EU-u do 2050. i smanjenje emisija CO₂ za **55 %** do 2030.

Treće, sredstva iz instrumenta **NextGenerationEU – našeg povijesnog plana oporavka** – počela su se slijevati u gospodarstvo, što je bilo moguće jer se cijela Europa uključila u taj pothvat. Europski parlament i Vijeće postigli su krajem 2020. dogovor o prijedlogu Komisije o uspostavi instrumenta NextGenerationEU. Svi smo se složili da s pomoću instrumenta NextGenerationEU Europu ne bi trebalo samo izvesti iz krize – europsko gospodarstvo trebalo bi preoblikovati tako da postane zelenije, digitalnije, otpornije i pravednije.

Komisija je u mjesecima koji su slijedili s državama članicama surađivala na pripremi **nacionalnih planova za oporavak i otpornost**, koji su sadržavali ulaganja i reforme za svaku državu članicu. Do ljeta je odobreno osamnaest planova za oporavak. U ljeto 2021. u države članice počela su stizati prva novčana sredstva koja je Komisija posudila na tržišta kapitala.

Oporavak nakon pandemije povijesna je prilika da se oblikuje budućnost Europe. Kako bi na najbolji način iskoristio predstojeća ulaganja i reforme, EU ima jasan smjer i jasne ciljeve za mjerjenje uspjeha. Obaviti se može samo ono što se može izmjeriti. Komisija je izradila **tri skupa ciljeva za 2030**. U lipnju 2021. donesen je prijedlog **europskog propisa o klimi**, u kojem je postavljen cilj da EU do 2050. postane klimatski neutralan kontinent i da do 2030. za barem 55 % smanji emisije CO₂. U ožujku 2021. Komisija je predstavila viziju **digitalnog desetljeća Europe**, koja obuhvaća jasne ciljeve u smislu digitalne infrastrukture i vještina te digitalizacije poduzeća i javnih usluga. I naposljetu, u svibnju 2021. na sastanku na vrhu o socijalnim pitanjima u Portu čelnici EU-a odobrili su prijedlog Komisije o ostvarenju **skupa socijalnih ciljeva** do 2030. Navedena tri skupa ciljeva nacrt su za bolju Europu, za Uniju kojom se svi možemo ponositi. Europa je sada pozornost usmjerila na budućnost.

Komisija je kao nikad dosad pratila razvoj događaja u Europskoj uniji u području **demokracije, vladavine prava i temeljnih prava** te je u manje od godinu dana pripremila dva izvješća o vladavini prava, koja su sadržavala 27 poglavja po državi članici. Komisija je od početka mandata pokrenula oko 40 postupaka zbog povrede povezanih sa zaštitom vladavine prava i drugih vrijednosti Unije utvrđenih u članku 2. Ugovora o Europskoj uniji. Vladavina prava štiti građane od vladavine moćnika. Europska komisija nastavlja surađivati s nacionalnim tijelima kako bi se pronašla rješenja i zajamčila svakodnevna prava i slobode građana.

U ovoj se brošuri opisuje što se napravilo i postiglo u godinu dana od govora o stanju Unije 2020. Počinje se s odlučnošću Komisije da okonča zdravstvenu krizu uzrokovanu bolešću COVID-19 i da potakne oporavak gospodarstva, koje bi s pomoći instrumenta NextGenerationEU trebalo postati zelenije, digitaliziranije i pravednije. Zatim se razmatra rad Komisije u području klime, digitalizacije i socijalnih pitanja. Završna poglavja odnose se na djelovanje Komisije u svijetu i na konferenciju o budućnosti Europe.

1. VODEĆA ULOGA U SVLADAVANJU SVJETSKE ZDRAVSTVENE KRIZE

CIJEPLJENJEM PROTIV PANDEMIJE

Zahvaljujući **strategiji EU-a za cjepiva** Komisija je osigurala 4,6 milijardi doza cjepiva protiv bolesti COVID-19, što je više nego dovoljno za cjelokupno stanovništvo EU-a i velike dijelove svijeta kojima je potrebna pomoć.

Komisija je u ime država članica sklopila ugovore o predviđenoj kupoprodaji s pojedinačnim proizvođačima cjepiva. U zamjenu za pravo da u određenom roku kupy određeni broj doza cjepiva po određenoj cijeni, Komisija je iz **Instrumenta za hitnu potporu** financirala dio početnih troškova proizvođača cjepiva u iznosu od 2,7 milijardi EUR. Time je pridonijela razvoju sigurnih i učinkovitih cjepiva u rekordnom roku te ubrzavanju njihove proizvodnje.

Nakon što su provedena neka od najstrožih kliničkih ispitivanja na svijetu, u EU-u su na temelju pozitivnih znanstvenih preporuka Europske agencije za lijekove trenutačno odobrena **četiri cjepiva protiv bolesti COVID-19**.

Komisija je osigurala **4,6 milijardi doza cjepiva** protiv bolesti COVID-19.

U EU-u je isporučeno
639 milijuna
doza

U EU-u je iskorišteno
522,4 milijuna
doza

70 %
odraslog stanovništva
EU-a potpuno je
cijepljeno

Ažurirano: 31. kolovoza 2021.
Izvor: proizvođači cjepiva i podaci ECDC-a

Komisija je poduzela mjere kako bi osigurala pravedan i jednak pristup cjepivima za sve države članice EU-a. Prvo cijepljenje protiv bolesti COVID-19 provedeno je u okviru **EU-ovih dana cijepljenja** u prosincu 2020., manje od deset mjeseci nakon što je Svjetska zdravstvena organizacija proglašila pandemiju.

Kampanja cijepljenja bila je prvih mjeseci sporija nego što se očekivalo, uglavnom zbog uskih grla u proizvodnji, a jedno poduzeće nije ostvarilo isporuku u skladu s ugovorom. Međutim, isporuka cjepiva potom se ubrzala, što je EU-u omogućilo da do ljeta ostvari svoje ciljeve cijepljenja. Ti su događaji jasno pokazali da je odluka Komisije o ulaganju u širok portfelj cjepiva bila ispravna. Osim toga, Komisija je surađivala s proizvođačima kako bi se **povećali proizvodni kapaciteti** u Europi.

Komisija je zbog pojave novih varijanti koronavirusa mobilizirala sredstva za hitna istraživanja i nastavila sklapati ugovore o predviđenoj kupoprodaji za **doze za docjepljivanje i prilagodbu cjepiva** novim varijantama.

JAČI ODGOVOR NA ZDRAVSTVENU KRIZU

Europska komisija udvostručila je napore za ublažavanje socioekonomskih posljedica krize i od početka pandemije donijela 2179 mjera.

Djelovanjem EU-a osigurana je dostupnost sigurnih i učinkovitih cjepiva. Komisija je surađivala s državama članicama kako bi poboljšala njihove kapacitete i strategije testiranja i praćenja te zajamčila stabilan protok robe, zadržavanje radnih mjesta i razmjenu visokokvalitetnih informacija o zdravstvenoj situaciji na temelju zajedničkoga koda u boji, koji upotrebljava više od 30 europskih zemalja.

U duhu europske solidarnosti u okviru **Instrumenta za hitnu potporu** na raspolaganje je stavljen gotovo 100 milijuna EUR za nabavu osobne zaštitne opreme i lijekova. Mobilizirano je i 100 milijuna EUR za izravnu nabavu više od 20 milijuna brzih antigenskih testova kao nadopunu nacionalnim strategijama testiranja.

Komisija je u ožujku 2021. predložila da se u okviru **Europskog fonda solidarnosti** na raspolaganje stavi 530 milijuna EUR za potporu nacionalnim hitnim zdravstvenim mjerama u 17 država članica i tri zemlje pristupnice. Više od 7,6 milijardi EUR preraspodijeljeno je za zdravstvene mjere u okviru **investicijske inicijative kao odgovora na koronavirus**, koja je dio kohezijske politike.

Komisija je istodobno osigurala 2,5 milijuna EUR za osposobljavanje multidisciplinarnе skupine zdravstvenih djelatnika za potporu odjelima intenzivne nege. Program osposobljavanja provodi se diljem EU-a i obuhvaća 700 bolnica te 17 000 liječnika i medicinskih sestara.

Komisija je utvrdila ključne elemente **sveobuhvatnih strategija testiranja** koje treba uzeti u obzir u nacionalnom, regionalnom ili lokalnom pristupu testiranju, kao što su njegov opseg, prioritetne skupine, kapaciteti i resursi, te smjernice o primjerenosti brzog antigenskog testiranja.

Komisija je pozvala države članice da pojačaju sekvenciranje genoma i prate prisutnost varijanti na najmanje 5 %, a po mogućnosti i 10 % svih pozitivnih nalaza, te je preko Europskog centra za sprječavanje i kontrolu bolesti pružila potporu u iznosu od 110 milijuna EUR.

Nadalje, 123 milijuna EUR mobilizirano je u okviru programa EU-a za istraživanje i inovacije Obzor Europa radi hitnog istraživanja novih varijanti. Zahvaljujući europskom strateškom kapacitetu sustava **rescEU** za hitnu medicinsku opremu nastavljeno je solidarno pružanje pomoći i spašavanje života ugroženih pandemijom koronavirusa. EU je od njegova osnutka 2020. iz zaliha sustava rescEU u države članice (Češka, Francuska i Hrvatska) i zemlje sudionice (Crna Gora, Sjeverna Makedonija i Srbija) rasporedio više od 6,6 milijuna ključnih medicinskih proizvoda. EU je mobilizirao i šest liječničkih timova za hitne slučajevе (po jedan iz Belgije, Danske i Rumunjske u Slovačku, jedan iz Njemačke u Papuu Novu Gvineju i drugi u Gvineju te jedan iz Rumunjske u Tunis).

Više od
7,6 milijardi EUR
preraspodijeljeno
je za zdravstvene
mjere u okviru
investicijske
inicijative kao
odgovora na
koronavirus, koja
je dio kohezijske
politike.

Kako bi se osigurao bolji odgovor na buduće izazove, revidirano zakonodavstvo EU-a o civilnoj zaštiti stupilo je na snagu u svibnju 2021., čime se EU-u osiguravaju dodatni kapaciteti za odgovor na nove rizike u Europi i svijetu, uz istodobno povećanje zaliha sustava rescEU.

SIGURNO PONOVNO OTVARANJE EUROPE

Europska komisija podržala je odluku država članica da dopuste sigurno prekogranično kretanje, u skladu s epidemiološkom situacijom. Uvela je **zajednički kôd u boji** kako bi se mjere lakše primjenjivale, a putnici dobivali jasnije informacije. Komisija je uvela i zajedničke kriterije za visokorizična područja i uspostavila mehanizam „hitnoga kočenja” kako bi ograničila putovanja iz trećih zemalja koje su pogodžene novim prijetećim varijantama.

Čim je procjepljenost porasla i zdravstvena se situacija popravila, Komisija je iznijela smjernice o sigurnom i postupnom ponovnom otvaranju.

Digitalna potvrda EU-a o COVID-u simbol je otvorene i sigurne Europe. Zahvaljujući njoj putnici mogu sigurno putovati EU-om. Isto tako, potvrdom je nadležnim tijelima i zračnim prijevoznicima olakšana provjera potrebne dokumentacije. Brojke pokazuju da se promet zrakoplova oporavio te dosegao više od 70 % razine prije krize. Dostupna je u digitalnom ili papirnatom obliku, besplatna je i služi kao dokaz o cijepljenju, testiranju ili oporavku od bolesti. Svaka potvrda sadržava QR kod s digitalnim potpisom radi zaštite od krivotvorenja. Kako bi se osigurala pouzdana prekogranična provjera potvrde, Komisija je razvila sigurnu digitalnu infrastrukturu koja povezuje nacionalne sustave i koja je započela s radom 1. lipnja. Do kraja kolovoza izdano je oko 400 milijuna potvrda. EU tom potvrdom postavlja i globalne standarde te dokazuje vodeću ulogu u tehnologiji – do kraja kolovoza sustavu se pridružilo devet zemalja koje nisu članice EU-a: Island, Lihtenštajn, Sjeverna Makedonija, Norveška, San Marino, Švicarska, Turska, Ukrajina i Država Vatikanskoga Grada, a u tijeku su razgovori s još oko 20 zemalja.

EU se postupno otvara i za sigurna međunarodna putovanja. Države članice dogovorile su se u svibnju 2021. da će početi prihvatići cijepljene putnike iz trećih zemalja.

Platforma **Re-open EU** i dalje je izvor informacija o nacionalnim mjerama i zdravstvenoj situaciji za snalaženje tijekom pandemije u 31 zemlji. Prvotno je bila osmišljena kao internetska stranica, a sada je dostupna i kao aplikacija koja služi i kao organizator putovanja.

Digitalnom
potvrdom EU-a
o COVID-u
građanima
EU-a olakšava
se **sigurno**
putovanje
Europom.

PRIPREMA ZA BUDUĆNOST: POSTAVLJANJE TEMELJA ZA ZDRAVIJU EUROPУ

Za svladavanje pandemije i očuvanje zdravija ljudi u Europi nije potrebno samo cijepljenje – potrebni su i sigurni i učinkoviti načini liječenja.

Strategijom EU-a za terapeutike protiv bolesti COVID-19, koju je Komisija predložila u svibnju 2021., poduprijet će se razvoj i dostupnost lijekova, među ostalim za pacijente koji se oporavlaju od bolesti COVID-19. Komisija je utvrdila pet perspektivnih terapeutika protiv bolesti COVID-19, a do jeseni 2021. namjerava izraditi portfelj od deset terapeutika.

Zbog pandemije bolesti COVID-19 javno zdravlje stavljeno je u središte pozornosti. Komisija postavlja temelje za snažnu **europsku zdravstvenu uniju** u kojoj će 27 država članica surađivati u otkrivanju zdravstvenih kriza, pripremanju za njih i pružanju odgovora. Europska zdravstvena unija pomoći će EU-u u osiguravanju sredstava za bolje sprječavanje i rješavanje budućih pandemija, poboljšanje otpornosti zdravstvenih sustava te jačanje prevencije, liječenja i naknadne skrbi za bolesti kao što je rak.

Prvi je stup europske zdravstvene unije pripravnost i odgovor na krizu. Komisija je predložila jačanje Europskog centra za sprječavanje i kontrolu bolesti i Europske agencije za lijekove. Time će se državama članicama pružiti veća potpora za bolji nadzor, znanstvenu analizu i smjernice prije i tijekom krize.

Komisija radi i na osnivanju **tijela EU-a za pripravnost i odgovor na zdravstvene krize** (HERA). Najbolji je način za svladavanje budućih pandemija suočiti se s njima prije nego što se pojave, a to će biti misija HERA-e. HERA će osigurati trajnu strukturu za modeliranje rizika, globalno praćenje zdravlja, fleksibilne proizvodne kapacitete, razvoj cjepiva i medicinska istraživanja.

Kratkoročno, Europska komisija provodi novi plan pripravnosti u području bioobrane pod nazivom **inkubator HERA**, koji okuplja istraživače, biotehnološka poduzeća, proizvođače, regulatore i javna tijela radi brzog otkrivanja i karakterizacije novih varijanti, odgovarajuće prilagodbe cjepiva i povećanja postojećih proizvodnih kapaciteta. Posebna stručna skupina za varijante procjenjuje opasnosti od novih varijanti i preporučuje mjere kako bismo uvijek bili korak ispred. **Vaccelerate**, prva mreža na razini EU-a za ispitivanja cjepiva protiv bolesti COVID-19 pokrenuta kao dio inkubatora HERA, europska je okosnica za ubrzavanje ispitivanja cjepiva i povezivanje svih dionika u području razvoja cjepiva radi osmišljavanja i provedbe kliničkih ispitivanja.

Drugi stup europske zdravstvene unije **europski plan za borbu protiv raka**, predstavljen je u veljači 2021. Planom, koji se temelji na novim tehnologijama, istraživanjima i inovacijama i u okviru kojeg je 4 milijarde EUR namijenjeno ulaganjima, utvrđuje se novi pristup EU-a prevenciji raka, liječenju i skrbi.

Trećim stupom, a to je **farmaceutska strategija za Europу**, koju je Komisija donijela 25. studenoga 2020., pacijentima će se osigurati pristup inovativnim i cjenovno pristupačnim lijekovima te će se poduprijeti konkurentnost, inovativnost i održivost farmaceutske industrije EU-a. Pridonijet će se i izgradnji strateške autonomije Europe, posebno rješavanjem problema nestašice lijekova i slabih točaka u opskrbnom lancu koji su u pandemiji izašli na vidjelo.

U tom je smislu **novi program EU4health** ambiciozan odgovor EU-a na traženje pomoći, upućeno iz bolnica i medicinskih službi. Zahvaljujući ulaganjima u iznosu većem od 5,3 milijarde EUR za izgradnju snažnijih i otpornijih nacionalnih zdravstvenih sustava, program EU4Health bit će i više od odgovora na krizne situacije te će ojačati nacionalne zdravstvene sustave. U 2021. potrošit će se do 311 milijuna EUR.

Poboljšanje i promicanje
zdravlja u Uniji

Zaštita ljudi od ozbiljnih
prekograničnih prijetnji zdravlju

Poboljšanje lijekova, medicinskih
proizvoda i proizvoda potrebnih
tijekom krize

Jačanje zdravstvenih
sustava

VODEĆA ULOGA EU-a U GLOBALNOJ SOLIDARNOSTI: POMOĆ CIJELOM SVIJETU U ZAUSTAVLJANJU PANDEMIJE

Europa neće biti sigurna dok to nije i ostatak svijeta. Kako bi se obuzdala pandemija i spriječila pojava novih varijanti, ključna je globalna kampanja cijepljenja. Kako bi se osigurala globalna isporuka cjepiva, EU je imao ključnu ulogu u ostvarenju preuzetih obveza i uspostavi **Akceleratora pristupa alatima za borbu protiv bolesti COVID-19 (ACT-A)** i njegova elementa koji se odnosi na cjepiva, **COVAX**-a. COVAX je, s dosad 191 zemljom sudionicom, glavno sredstvo za globalno dijeljenje cjepiva.

S pomoću akceleratora ACT utvrđena je spasonosna terapija protiv bolesti COVID-19. Zahvaljujući tom akceleratoru test na bolest COVID-19 sada je dostupan u zemljama s niskim dohotkom za manje od 2,50 USD. Do kraja godine u okviru instrumenta COVAX isporučit će se 1,8 milijardi doza cjepiva u 92 zemlje s niskim i srednjim dohotkom, i to po pristupačnoj cijeni ili besplatno. To je omogućio velik doprinos skupine **Tim Europa** (tj. EU i njegove države članice te europske finansijske institucije). Skupina Tim Europa dosad je pružila jednu od najvećih potpora COVAX-u u iznosu od gotovo 3 milijarde EUR u obliku bespovratnih sredstava i bankovnih jamstava.

Kako bi se nadovezala na velike napore u okviru COVAX-a, Europska komisija uvela je **mehanizam EU-a za dijeljenje cjepiva** koji će državama članicama EU-a olakšati bilateralne donacije trećim zemljama.

**Novi program
EU4health**
ambiciozan je
odgovor EU-a na
traženje pomoći
upućeno iz bolnica
i medicinskih
službi.

EU je imao ključnu
ulogu u ostvarenju
preuzetih obveza
uspostavom
**Akceleratora
ACT** i njegova
elementa koji se
odnosi na cjepiva,
COVAX-a.

Globalnim sastankom na vrhu o zdravlju

u Rimu počelo je novo i odvažno poglavlje globalne zdravstvene politike.

Mehanizam Unije za civilnu zaštitu pruža operativnu potporu, a od početka pandemije donirano je više od 5 milijuna doza cjepiva i više od 180 milijuna komada medicinske opreme, od osobne zaštitne opreme (maske, zaštitne naočale, odjeća), medicinskih proizvoda (sredstva za dezinfekciju ruku, rukavice, pregače, izolacijske jakne, igle i šprice) i testova na bolest COVID-19 do koncentratora kisika i respiratora koji se upotrebljavaju za liječenje pacijenata oboljelih od bolesti COVID-19.

EU je svjetski predvodnik u izvozu cjepiva, pri čemu osigurava transparentnost i odgovornost. Komisija je uvela **mehanizam za odobravanje izvoza cjepiva**, na temelju kojeg poduzeća moraju obavijestiti tijela država članica o namjeri izvoza cjepiva proizvedenog u EU-u. Od prosinca 2020. EU je izvezao oko 700 milijuna doza cjepiva u više od 130 zemalja (oko 600 milijuna doza u okviru mehanizma za odobravanje izvoza cjepiva), uključujući izvoz u zemlje s niskim i srednjim dohotkom s popisa COVAX-a. Budući da je izveo približno onoliko cjepiva koliko ga je distribuirao svojim građanima, EU djeluje kao svjetska ljekarna.

U svojem govoru o stanju Unije 2020. predsjednica von der Leyen najavila je da će Europska komisija, zajedno s Italijom, biti domaćin prvoga **globalnog sastanka na vrhu o zdravlju**. Tim je sastankom, održanim 21. svibnja 2021. u Rimu, označen početak novog i odvažnog poglavlja globalne zdravstvene politike. Na njemu su se okupili svjetski čelnici koji se zalažu za globalnu suradnju u području javnog zdravlja. Na sastanku je donešena **Rimska deklaracija**, u kojoj su utvrđena zajednička načela za prevladavanje bolesti COVID-19 te za sprječavanje budućih pandemija i pripremu za njih. Među tim su načelima odbacivanje zabrane izvoza, održavanje globalnih opskrbnih lanaca otvorenima i rad na jačanju kapaciteta proizvodnje cjepiva svugdje u svijetu, posebno u zemljama u razvoju. Na sastanku je istaknuta snaga i vodstvo EU-a u oblikovanju strukture globalne zdravstvene sigurnosti.

Isto tako, na tom je sastanku predsjednica von der Leyen najavila i inicijativu skupine Tim Europa o proizvodnji i dostupnosti cjepiva, lijekova i zdravstvenih tehnologija u **Afrići**, s doprinosom od 1 milijarde EUR iz proračuna EU-a i europskih institucija za financiranje razvoja kao što je Europska investicijska banka. Tom će se inicijativom poticati proizvodnja lokalnog cjepiva u Africi, uklonitiće se prepreke ponudi i potražnji te će se, među ostalim, pružiti potpora provedbi strategije za Afriku iz ožujka 2020. S tom bi se inicijativom u budućnosti mogle povezati i druge regije.

Skupina Tim Europa već je pružila potporu za 130 partnerskih zemalja iz cijelog svijeta tako što je mobilizirala više od 46 milijardi EUR za odgovor na humanitarne potrebe, jačanje zdravstvenog, vodoopskrbnog i sanitarnog sustava te ublažavanje socioekonomskih posljedica pandemije.

Skupina Tim Europa već je pružila potporu za više od **130 zemalja** u cijelom svijetu.

2. POVIJESNA ULOGA INSTRUMENTA NEXTGENERATIONEU

Europsko gospodarstvo snažno se **oporavlja**, čime je utrt put k zelenoj i digitalnoj tranziciji. Hitne mjere koje je uveo EU isplatile su se. U **gospodarskoj prognozi – ljetu 2021.** predviđa se da će se gospodarstvo EU-a povećati za 4,8 % u 2021. i za 4,5 % u 2022. Iako se brzina oporavka u raznim dijelovima EU-a može razlikovati, predviđa se da će sve države članice do kraja 2022. dosegnuti gospodarsku razinu iz razdoblja prije krize.

To je rezultat strateških odluka koje se donose od samog početka pandemije. Do oporavka je došlo zahvaljujući **brzom provođenju cijepljenja** i nezabilježenim **mjerama gospodarskog poticaja** na razini EU-a i na nacionalnoj razini. Komisija je poduzela hitne mjere kako bi ublažila gospodarske posljedice pandemije – odobrila je snažno djelovanje država članica i donijela hitne gospodarske mjere kao što je prva inicijativa EU-a za financiranje skraćenog radnog vremena (SURE).

U međuvremenu je započeo rad na dugoročnom oporavku. Komisija je već u proljeće 2020. iznijela planove za paket za oporavak u iznosu od 2 bilijuna EUR, a Europski parlament i Vijeće taj su prijedlog odobrili u prosincu 2020. Države članice potom su trebale izraditi nacionalne **planove za oporavak i otpornost**, koje je Komisija odobrila do ljeta 2021. Cijela se Evropska unija angažirala kako bi ostvarila najveći plan oporavka za Europu od vremena Marshallova plana. Ovo će razdoblje ući u povijest jer će instrument NextGenerationEU promijeniti Europu idućih desetljeća.

HITNE GOSPODARSKE MJERE KAO TEMELJ ODRŽIVOG OPORAVKA

EU je dao sve od sebe kako bi ublažio gospodarski učinak globalne zdravstvene krize. **Prva aktivacija opće klauzule o odstupanju iz Pakta o stabilnosti i rastu** na snazi je i u 2021., čime je državama članicama omogućene snažne gospodarske mjere. Klauzula će se nastaviti primjenjivati 2022. Preusmjereni su postojeći fondovi EU-a te su na raspolaganje stavljena nova sredstva u svim državama članicama i regijama.

Komisija je brzo donijela privremeni okvir kako bi države članice mogle iskoristiti potpunu fleksibilnost **pravila EU-a o državnim potporama** radi pružanja potrebne potpore gospodarstvu tijekom krize, uz istodobno očuvanje ravnopravnih uvjeta. Komisija je od ožujka 2020. donijela više od 629 odluka o odobravanju više od 3,08 bilijuna EUR pomoći povezane s bolešću COVID-19 u cijelom EU-u.

Očekuje se da će se gospodarstvo EU-a povećati

za **4,8 %**
u 2021. i za

4,5 %
u 2022.

Zahvaljujući instrumentu SURE samo je u 2020. **25 do 30 milijuna** ljudi u EU-u uspjelo zadržati posao.

Europska komisija izdala je 21. listopada 2020. prve obveznice s društvenim učinkom za financiranje privremene **potpore radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji** (SURE). Komisija je otad državama članicama korisnicama isplatila prikupljena sredstva u obliku zajmova. Dosad je u okviru instrumenta SURE 19 država članica dobilo 90 milijardi EUR za potporu nacionalnim programima skraćenog radnog vremena. Zahvaljujući instrumentu SURE samo je u 2020. 25 do 30 milijuna ljudi u EU-u uspjelo zadržati posao.

Od 1,5 milijuna do 2,5 milijuna poduzeća uspjelo je zahvaljujući instrumentu SURE zadržati radnike.

Procjenjuje se da su države članice uporabom instrumenta SURE uštedjele 5,8 milijardi EUR na kamatama jer nisu same izdavale državne dužničke instrumente.

Komisija je prikupila 53,5 milijardi EUR u prva četiri izdanja obveznica, čiji je upis u prosjeku više od deset puta premašio ponudu.

SURE: **94,3** milijarde EUR

Zahvaljujući **investicijskim inicijativama kao odgovoru na koronavirus financiranje sredstvima kohezijske politike** i dalje ima središnju ulogu u pružanju potpore državama članicama za hitne potrebe u zdravstvenom i poslovnom sektoru te sektoru zapošljavanja.

Hitne mjere u okviru kohezijske politike i njezinih investicijskih inicijativa kao odgovora na koronavirus nastavljaju se i proširene su u okviru novog mehanizma koji se financira iz instrumenta NextGenerationEU: pomoć za oporavak za koheziju i europska područja – REACT-EU. Tim se mehanizmom pruža hitna potpora zdravstvenom sektoru, poduzećima i radnicima te se promiču digitalna i zelena ulaganja radi gospodarskog oporavka.

IZ PANDEMIJE IZLAZIMO JAČI

EU je krajem 2020. postigao istinski povijesni dogovor o najvećem paketu koji se ikad financirao iz proračuna EU-a, u iznosu od 2,018 bilijuna EUR (u tekućim cijenama). Paket se sastoji od **dugoročnog proračuna EU-a** za razdoblje 2021.–2027. u iznosu od 1,211 bilijuna EUR, uvećanog za 806,9 milijardi EUR (u tekućim cijenama) iz instrumenta **NextGenerationEU**, privremenog instrumenta za poticanje oporavka.

Instrument NextGenerationEU više je od plana oporavka. On je jedinstvena prilika za preobrazbu naših gospodarstava, stvaranje mogućnosti i otvaranje radnih mesta kako bi se Europa prilagodila budućnosti. U njegovu je središtu **Mehanizam za oporavak i otpornost**, koji se sastoji od 723,8 milijardi EUR (u tekućim cijenama) u obliku bespovratnih sredstava i zajmova za potporu reformama i ulaganjima koje provode države članice EU-a.

Kako bi iskoristile potporu iz tog instrumenta, 25 država članica već je Europskoj komisiji dostavilo **planove za oporavak i otpornost**. Planovima je utvrđen koherentan paket reformi i projekata javnih ulaganja kojima se pridonosi zelenoj i digitalnoj tranziciji Europe kako bi postala spremnija i pravednija za budućnost. S obzirom na opseg visokokvalitetnih ulaganja i važnost provedbe predloženih reformi Komisija je u okviru Instrumenta za tehničku potporu državama članicama pružila posebnu pomoć u pripremi planova za oporavak i otpornost.

Jedinstveno tržište, inovacije i digitalizacija

149,5 milijardi EUR (+ 11,5 milijardi EUR iz NGEU-a)

Kohezija, otpornost i vrijednosti

426,7 milijardi EUR (+ 776,5 milijardi EUR iz NGEU-a)

Prirodni resursi i okoliš

401 milijarda EUR (+ 18,9 milijardi EUR iz NGEU-a)

Migracije i upravljanje granicama

25,7 milijardi EUR

Sigurnost i obrana

14,9 milijardi EUR

Susjedstvo i svijet

110,6 milijardi EUR

Europska javna uprava

82,5 milijardi EUR

Ukupno: 2,018 bilijuna EUR (u tekućim cijenama) Dugoročni proračun
1 210,9 milijardi EUR

Za nekoliko programa u okviru tih naslova dodijeljena su dodatna sredstva u skladu s člankom 5. Uredbe (EU, Euratom) 2020/2093 („Uredba o VFO-u“) (Obzor Europa, InvestEU, EU4Health, Erasmus+, Kreativna Europa, program Pravosude, program Građani, ravnopravnost, prava i vrijednosti te Fond za integrirano upravljanje granicama), ponovnom uporabom opozvanih sredstava u skladu s člankom 15. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 („Finansijska uredba“) (Obzor Europa) i iz priljeva od Europskog razvojnog fonda (Instrument za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa). Precizne dodatne dodjele sredstava utvrđivat će se jedanput godišnje.

Svi su iznosi u milijardama EUR, u tekućim cijenama iz studenoga 2020.

Izvor: Europska komisija.

Komisija je do kraja kolovoza ocijenila i odobrila 18 dostavljenih nacionalnih planova za oporavak i otpornost. U svojoj analizi razmatrala podupiru li se ulaganjima i reformama iz tih planova zelena i digitalna tranzicija, pridonose li oni djelotvornom rješavanju izazova utvrđenih u okviru europskog semestra te podupire li se u državama članicama potencijal rasta, otvaranje radnih mjesti, teritorijalna kohezija te gospodarska, socijalna i institucionalna otpornost kao preduvjet za uravnotežen oporavak.

Prve isplate u iznosu većem od 48 milijardi EUR već se od 26. kolovoza isplaćuju Belgiji, Njemačkoj, Grčkoj, Španjolskoj, Francuskoj, Italiji, Litvi, Luksemburgu i Portugalu.

U nacionalnim planovima trebalo bi izdvojiti najmanje 37 % ukupnih dodijeljenih sredstava za mjere kojima se podupiru klimatski ciljevi te najmanje 20 % za mjere kojima se podupire digitalna tranzicija. Komisija je predložila **sedam važnih područja** za projekte u zelenoj i digitalnoj tranziciji kako bi se lakše koordinirale mjere u nacionalnim planovima.

Energija. Financiranje trajnih čistih tehnologija i ubrzanje razvoja i uporabe obnovljivih izvora energije.

Obnova. Poboljšanje energetske učinkovitosti javnih i privatnih zgrada.

Punjene. Promicanje čistih tehnologija otpornih na promjene u budućnosti kako bi se potaknula upotreba održivog, pristupačnog i pametnog prijevoza i postaja za punjenje i opskrbu te proširio javni prijevoz.

Povezivanje. Brzo uvođenje u sve regije i kućanstva brzih širokopojasnih usluga, uključujući optičke i 5G mreže.

Modernizacija. Digitalizacija javne uprave i usluga, uključujući pravosudni i zdravstveni sustav.

Povećanje. Povećanje kapaciteta podatkovnih oblaka europske industrije i razvoj najsnažnijih, naјsvremenijih i najodrživijih procesora.

Prekvalifikacija i usavršavanje. Prilagodba obrazovnih sustava radi poticanja razvoja digitalnih vještina te obrazovanja i strukovnog osposobljavanja svih dobnih skupina.

Komisija je u lipnju 2021. u svojoj **prvoj transakciji u okviru instrumenta Next-GenerationEU** prikupila 20 milijardi EUR.

U svim planovima ulaganja su povezana s reformama radi provedbe preporuka po državama članicama utvrđenih u okviru europskog semestra, na primjer u području tržišta rada, obrazovanja, kulture, zdravstvene skrbi, pravosuđa i dugoročne održivosti javnih financija. Na primjer, **Češka** će uvesti opsežne mjere e-uprave, reformu postupaka izdavanja građevinskih dozvola i antikorupcijske mjere, a u planu **Njemačke** predviđene su mjere za uklanjanje uskih grla u ulaganjima i smanjenje administrativnog opterećenja. **Španjolska** će poboljšati poslovnu klimu i uvesti mjere za bolju regulativu, smanjenje kašnjenja plaćanja te reformu okvira za nesolventnost i javnu nabavu. **Francuska** će poboljšati održivost javnih financija i poduzećima pružiti potporu u pristupu financiranju. **Italija** će ubrzati pravosuđe i smanjiti birokraciju za poduzeća. **Litva** će reformirati sustav naknada i mirovina kako bi ojačala mrežu socijalne sigurnosti, a **Austrija** će reformirati porezni sustav kako bi smanjila emisije CO₂ poticajima za klimatski prihvatljive tehnologije. Sve te reforme Euroljani su godinama tražili, a sada ih je moguće ostvariti zahvaljujući instrumentu NextGenerationEU.

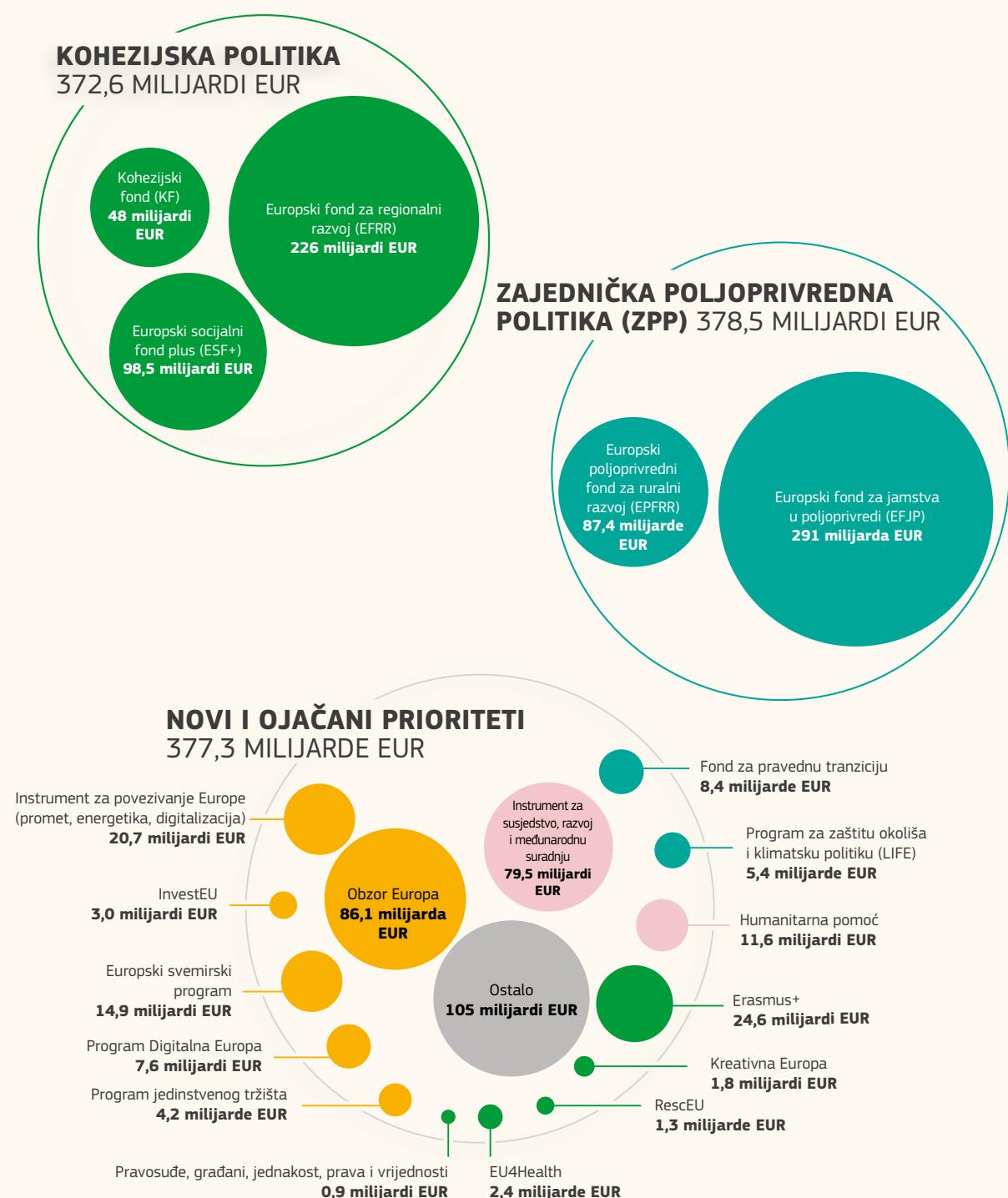

FINANCIRANJE OPORAVKA

Instrument NextGenerationEU financira se sredstvima koja Komisija u ime Unije pozajmljuje na tržištima kapitala. Komisija je 15. lipnja 2021. u svojoj **prvoj transakciji u okviru instrumenta NextGenerationEU** desetogodišnjom obveznicom prikupila 20 milijardi EUR. Najveće je to institucijsko izdanje obveznice u Europi, najveća institucijska transakcija u jednoj tranši i najveći iznos koji je Unija prikupila u jednoj transakciji. Komisija je tom i drugim transakcijama iz lipnja i srpnja dugoročnim obveznicama dosad prikupila 45 milijardi EUR i na druge načine osigurala dodatna finansijska sredstva zahvaljujući svojoj diversificiranoj strategiji zaduživanja za potrebe instrumenta NextGenerationEU.

Te su operacije moguće jer su sve države članice u rekordnom vremenu, do kraja svibnja 2021., ratificirale odluku o vlastitim sredstvima kojom se utvrđuje način financiranja proračuna EU-a. Tom odlukom o vlastitim sredstvima uveden je i **novi izvor financiranja** proračuna EU-a. Doprinos vlastitim sredstvima koja se temelje na nerekikliranom plastičnom otpadu uveden je retroaktivno od siječnja 2021. kao novi izvor prihoda za proračun EU-a za razdoblje 2021.–2027. Taj će doprinos, zajedno s priljevom fiskalnih prihoda, donijeti i dodatne koristi intenzivnijim djelovanjem u području klime. Idućih će godina Europski parlament, Vijeće i Komisija zajedničkim snagama raditi na uvođenju novih resursa za proračun EU-a radi ostvarenja ciljeva politika u području klimatskih promjena i digitalne tranzicije i prikupljanja sredstava za europski oporavak. Komisija u prvom koraku namjerava u drugoj polovini 2021. predstaviti paket vlastitih sredstava, koji će sadržavati i rješenja za financiranje i potrebne proračunske mehanizme za osnivanje Socijalnog fonda za klimatsku politiku kako bi se ublažile kratkoročne posljedice klimatske tranzicije.

Višegodišnji finansijski okvir za razdoblje 2021.–2027.

Financira se samo sredstvima iz višegodišnjeg finansijskog okvira. Za neke politike, kao što je kohezijska, i programe, kao što su Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EPFRR), Fond za pravednu tranziciju, InvestEU, rescEU i Obzor Europa, izdvajaju se dodatna sredstva iz instrumenta NextGenerationEU. Za ESF+ je izdvojeno dodatnih 0,8 milijardi EUR za zapošljavanje i socijalne inovacije, izvan kohezijske politike. Za nekoliko su programa izdvojena dodatna sredstva u skladu s člankom 5. Uredbe o VFO-u, ponovnim korištenjem opozvanih sredstava u skladu s člankom 15. Finansijske uredbe i iz mogućih priljeva od Europskog razvojnog fonda. Precizne dodatne dodjele sredstava utvrđivat će se jedanput godišnje.

Svi su iznosi u milijardama EUR, u tekućim cijenama iz studenoga 2020.

Izvor: Infografika Vijeća Evropske unije.

3. ZELENIJA, DIGITALNIJA I SOCIJALNO PRAVEDNIJA EUROPA

EUROPSKI ZELENI PLAN

Naše zdravlje ovisi o zdravlju našeg planeta. Dugoročna dobrobit građana Unije moguća je samo na zdravom planetu. Zelena tranzicija nudi goleme gospodarske mogućnosti i može potaknuti oporavak Europe. Europska komisija u vrijeme pandemije intenzivnije je radila ne bi li **europski zeleni plan** postao stvarnost. Komisija je, osim instrumenta NextGenerationEU, predložila nove zakonodavne akte kako bi se omogućio daljnji prosperitet naših građana i gospodarstva dok učimo živjeti s ograničenjima planeta.

U lipnju 2021. Europski parlament i Vijeće donijeli su **europski propis o klimi**, koji je bio prekretnica u provedbi europskog zelenog plana. Njime je u zakonodavstvo Unije ugrađena obveza da se do 2050. postigne klimatska neutralnost i prijelazni cilj da se do 2030. neto emisije stakleničkih plinova smanje za najmanje 55 % u odnosu na 1990.

Komisija je u svrhu ostvarenja tih ambicioznih ciljeva 14. srpnja 2021. predstavila **paket mjera za europski zeleni plan**. Paket od 12 Komisijinih prijedloga prvi je put najavila predsjednica von der Leyen u svojem govoru o stanju Unije 2020.

Europskim propisom o klimi u zakonodavstvo Unije ugrađena je obveza da se do 2050. postigne klimatska neutralnost.

Ojačani **sustav EU-a za trgovanje emisijama** kako bi se trgovanje emisijama počelo primjenjivati na cestovni prijevoz, zgrade i pomorski sektor, uz pravednu tranziciju s pomoći Socijalnog fonda za klimatsku politiku kako bi se ugroženim kućanstvima u EU-u olakšalo plaćanje računa za energiju, kupnja električnih vozila ili obnova domova.

Viši nacionalni ciljevi u skladu s **uredbom o raspodjeli tereta**, kojom se na temelju načela pravednosti, troškovne učinkovitosti i ekološkog integriteta za svaku državu članicu utvrđuju obvezujući godišnji ciljevi za emisije stakleničkih plinova.

Povećana energetska učinkovitost i povećan udio **energije iz obnovljivih izvora** u energetskim sustavima Unije.

Snažniji poticaji za **obnovu i širenje prirodnih ponora ugljika** u sektoru korištenja zemljišta u skladu s revidiranom uredbom o korištenju i prenamjeni zemljišta i šumarstvu.

Revidirane, strože **standardne vrijednosti emisija CO₂ za automobile i kombije** s ciljem mobilnosti s nultom stopom emisija u 2050., uz dostatnu i odgovarajuću infrastrukturu za alternativna goriva.

Prijedlozi kojima se potiče **upotreba alternativnih goriva u zrakoplovnom i pomorskom sektoru** s ciljem smanjenja emisija CO₂.

Mehanizam za graničnu prilagodbu emisija ugljika kako bi se **spriječilo** premještanje industrije koja emitira stakleničke plinove izvan granica EU-a (tzv. „**istjecanje ugljika**“) i potaknula klimatska ambicija u trećim zemljama, poštujući pravila Svjetske trgovinske organizacije.

Prijedlozi za **usklajivanje oporezivanja energeta** i električne energije s našim rastućim klimatskim ambicijama.

To je samo zadnji korak u godini brojnih inicijativa u okviru europskog zelenog plana.

Komisija je 14. listopada 2020., ubrzo nakon prošlogodišnjega govora o stanju Unije, predložila **strategiju vala obnove** ne bi li se potaknula obnova javnih i privatnih zgrada radi povećanja njihove energetske učinkovitosti. Cilj je da se u valu obnove u sljedećih 10 godina udvostruči godišnja stopa energetske obnove i time poboljša kvaliteta života građana, smanje emisije stakleničkih plinova u Europi i otvoriti oko 160 000 tisuća novih radnih mesta u građevinskom sektoru. Budući da gotovo 34 milijuna Europljana nema sredstava da primjereno zagrije svoj dom, obnovom će se poboljšati zdravlje i dobrobit ugroženih osoba te će im se smanjiti računi za potrošnju energije.

Kako bi se omogućila socijalno pravedna i uravnotežena tranzicija s fosilnih goriva i industrijskih grana koje su veliki onečišćivači, državama članicama su u 2021. postala dostupna finansijska sredstva iz **mehanizma za pravednu tranziciju**, uključujući Fond za pravednu tranziciju i Instrument za kreditiranje u javnom sektoru, osobito radi diversifikacije radnih mesta i djelatnosti u najpogođenijim regijama.

Komisija je 18. studenoga 2020. predstavila svoj sveobuhvatni pristup ostvarenju **UN-ovih ciljeva održivog razvoja**. Sljedećeg je dana predstavila **strategiju EU-a za energiju iz obnovljivih izvora** na moru, s ciljem da se potakne povećanje proizvodnje energije na moru.

Komisija je 9. prosinca 2020. donijela **strategiju za održivu i pametnu mobilnost** s akcijskim planom od 82 inicijative, kojima se utvrđuje jasan put prema ostvarenju cilja da se do 2050. emisije stakleničkih plinova u prometu smanje za 90 %.

U akcijskom planu za nultu stopu onečišćenja utvrđeni su najvažniji ciljevi za 2030.:

poboljšati kvalitetu zraka i vode za

55 %
odnosno

50 %

Komisija je 23. veljače 2021. donijela i novu **strategiju EU-a za prilagodbu klimatskim promjenama**, u kojoj je opisano kako Unija do 2050. može postati otporna na klimatske promjene. Komisija je u svibnju donijela obećani **akcijski plan za nultu stopu onečišćenja** i predložila novi pristup za **održivo plavo gospodarstvo**, s ciljem bolje usklađenosti i sinergije djelatnosti koje se obavljaju u blizini oceana, mora i obala. U akcijskom planu za nultu stopu onečišćenja utvrđeni su najvažniji ciljevi za 2030.: poboljšati kvalitetu zraka za 55 % i vode za 50 %.

Ulagačima su potrebna jasna pravila da bi ulaganja usmjerili u održivije tehnologije i djelatnosti i pridonijeli ostvarenju ciljeva europskog zelenog plana. Komisija je stoga u travnju 2021. predložila tehničke kriterije za klasifikaciju održivih gospodarskih djelatnosti u okviru **Delegirane uredbe o taksonomiji klimatski održivih djelatnosti**, kojom su obuhvaćeni sektori odgovorni za 80 % izravnih emisija stakleničkih plinova u EU-u. Komisija je predložila i **Direktivu o korporativnom izvještavanju o održivosti**, kojom bi se sva velika poduzeća obvezala na objavljivanje informacija o klimi i održivosti. U srpnju 2021. donijela je **strategiju za financiranje tranzicije prema održivom gospodarstvu**, u kojoj se objašnjava kako je u svim sektorima realnoga gospodarstva moguća tranzicija prema održivosti, kako bi finansijski sektor trebao doprinijeti toj tranziciji, kako održivo financiranje može postati uključivije te kako učvrstiti vodeću ulogu Unije u tom području. Komisija je u srpnju 2021. donijela i prijedlog uredbe o standardu za **europeke zelene obveznice**.

Strategijom za smanjenje emisija metana Europska komisija je predstavila jasan put prema smanjenju emisija metana u EU-u. Cilj je **strategije održivosti u području kemikalija** potaknuti inovacije za sigurnije i održive kemikalije i poboljšati zaštitu ljudskog zdravlja i okoliša. Komisija je predložila i novi regulatorni okvir o **baterijama** s ciljem povećanja održivosti baterija tijekom njihova cijelog životnog ciklusa.

Novom, reformiranim **zajedničkom poljoprivrednom politikom**, o kojoj je u lipnju 2021. postignut privremeni dogovor, trebalo bi se omogućiti da europska poljoprivreda postane zelenija, pravednija i fleksibilnija. To je povezano s **akcijskim planom za ekološku proizvodnju** iz ožujka 2021., čiji je cilj da do 2030. 25 % poljoprivrednog zemljišta bude namijenjeno ekološkom uzgoju. Komisija je 16. srpnja donijela novu **strategiju za šume** kako bi osigurala zdrave i otporne šume koje znatno doprinose preokretanju trenda gubitka bioraznolikosti i postizanju klimatske neutralnosti.

To je najambicioznija reforma zakonodavstva EU-a čiji je cilj pripremiti europsko gospodarstvo za klimatski neutralnu budućnost i suzbijati klimatske promjene, gubitak bioraznolikosti i oskudicu resursa. Zajedno s golemlim sredstvima iz instrumenta NextGenerationEU, to je divovski korak našega kontinenta prema ostvarenju **cilja klimatske neutralnosti do 2050.**

- Europski zeleni plan nije samo ambiciozna ekološka ili gospodarska inicijativa nego i novi kulturni projekt. **Novi europski Bauhaus**, inicijativa koju je predsjednica von der Leyen najavila u svojem govoru o stanju Unije 2020., mjesto je suradnje arhitekata, umjetnika, studenata, inženjera i dizajnera koji nastoje uskladiti održivost, stil i socijalnu uključenost. **Novi europski Bauhaus** pokret je za preobrazbu izgrađenog okoliša i razvoj zelenijeg i pravednijeg načina života, a tisućama doprinosu i događanja u cijeloj Europi pripremljen je put za sljedeće faze inicijative.

Program Obzor Europa imat će vrlo važnu ulogu u ostvarenju ciljeva zelenog plana jer će najmanje 35 % njegova ukupnog proračuna biti namijenjeno klimatskim ciljevima, među ostalim dugoročnim partnerstvima s poslovним subjektima u ključnim područjima kao što su čisti vodik, zrakoplovstvo i baterije.

- Unija je izdvojila milijardu EUR za prvi svjetski poziv u okviru europskog zelenog plana na podnošenje prijedloga za istraživanje i inovacije radi unapređenja tehnologije, širenja našeg znanja o klimatskim promjenama i održivosti i intenzivnijeg sudjelovanja građana u ostvarenju ciljeva europskog zelenog plana. Golem interes istraživačke zajednice iz javnog i privatnog sektora iskazan je prijedlozima u vrijednosti većo od **8 milijardi EUR**.

- Postoji i nova mjeru za potporu, promociju i predstavljanje 100 europskih gradova u njihovoj sustavnoj preobrazbi prema klimatskoj neutralnosti do 2030., kako bi postali eksperimentalna i inovacijska središta čiji će rezultati poslužiti svim gradovima.

Održivost zahtijeva dubinsku preobrazbu našeg načina razmišljanja i izravni angažman građana. Svaki građanin može pridonijeti zelenoj tranziciji. Zato je Komisija u prosincu kao dio zelenog plana pokrenula **europski klimatski pakt**. Pakt okuplja građane iz svih segmenata društva i omogućuje im da se kao ambasadori klimatskog pakta uzajamno nadahnjuju i uče jedni od drugih. Mreža već okuplja više od 501 ambasadora iz svih država članica.

Unija je izdvojila **milijardu EUR** za prvi svjetski poziv u okviru europskog zelenog plana na podnošenje prijedloga za istraživanje i inovacije.

DIGITALNO DESETLJEĆE EUROPE

U pandemiji koronavirusa izašle su na vidjelo bitne prednosti digitalizacije. Europska vrhunска digitalna infrastruktura omogućila nam je da se za vrijeme pandemije povežemo s prijateljima i članovima obitelji, da radimo od kuće i uživamo u internetskoj kupnji. Pandemija je, međutim, pokazala i da digitalnu transformaciju Europe treba još više ubrzati.

Komisija je 9. ožujka 2021. predstavila novu viziju digitalne transformacije Europe do 2030. **Digitalno desetljeće Europe** počiva na četiri glavna stupa, detaljno prikazana u nastavku.

Ta su četiri područja **europski digitalni kompas**, s pomoću kojeg će se digitalne ambicije Unije za 2030. pretočiti u konkretnе rezultate, s ključnim etapama, stabilnom strukturuom zajedničkog upravljanja i mogućim projektima u kojima će sudjelovati više zemalja uz zajednička ulaganja Unije, država članica i privatnog sektora. Da bi osnažila i zaštitila sve građane Unije, Komisija će predložiti da se digitalna načela i prava uključe u **svečanu međuinstitucijsku izjavu**.

Komisija je od prošlogodišnjega govora o stanju Unije podnijela nekoliko zakonodavnih prijedloga o digitalnoj tranziciji. Najprije je 15. prosinca 2020. **Aktom o digitalnim uslugama** i **Aktom o digitalnim tržištima** predložila ambicioznu reformu digitalnog prostora. Cilj je Akta o digitalnim uslugama da se vrijednosti koje su nam dragocjene u stvarnom svijetu poštuju i na internetu. To jednostavno znači da bi ono što je nezakonito izvan interneta trebalo biti nezakonito i na internetu. Aktom o digitalnim uslugama objašnjava se i da najveće platforme društvenih medija moraju biti odgovornije od jednostavnih internetskih stranica ili lokalnih tržnica. Aktom o digitalnim tržištima uređuju se aktivnosti velikih digitalnih platformi ne bi li europsko jedinstveno digitalno tržište ostalo otvoreno i pravedno.

Ova dva zakonodavna akta zajedno su moderni pravilnik za jedinstveno tržište, u čijem su središtu europske vrijednosti. Potaknut će inovacije, rast i tržišno natjecanje, a korisnicima omogućiti nove, bolje i pouzdanije internetske usluge.

Komisija je nekoliko tjedana prije, 25. studenoga predstavila **Akt o upravljanju podacima** kojim se olakšava razmjena podataka u Uniji i među sektorima i potiče razvoj europskih podatkovnih prostora, novu **direktivu o sigurnosti mrežnih i informacijskih sustava** radi povećanja kiberotpornosti najvažnijih objekata u javnom i privatnom sektoru, kao što su bolnice, energetske mreže, željeznice, podatkovni centri, javne uprave, istraživački laboratoriji i objekti u kojima se proizvode ključni medicinski proizvodi i lijekovi, prvi pravni okvir o **umjetnoj inteligenciji** s ciljem da se zajamče sigurnost i temeljna prava građana i poslovnih subjekata, a istodobno povećaju korištenje umjetne inteligencije, ulaganja i inovacije u cijeloj Uniji te prijedlog **europskog digitalnog identiteta** koji će biti dostupan svim građanima, rezidentima i poduzećima u Uniji, kako bi mogli dokazati svoj identitet, razmjenjivati elektroničke dokumente i pristupati internetskim uslugama.

Komisija je, osim toga, pokrenula sektorsko istraživanje o internetu stvari za potrošače, ne bi li u ranoj fazi utvrdila potencijalne probleme tržišnog natjecanja u tom rastućem sektoru. Nastavila je i odlučno provoditi pravila tržišnog natjecanja pokretanjem novih istraživačkih radova nadzornika pristupa zbog njihovih potencijalnih zlouporaba na raznim tržištima, kao što je digitalno oglašavanje. Sve te inicijative okosnica su ostvarenja Komisijine vizije **digitalnog desetljeća Europe**.

Komisija je 22. veljače 2021. donijela **akcijski plan o sinergijama između civilne, obrambene i svemirske industrije**, koji sadrži 11 mjera, kako bi dodatno povećala tehnološke prednosti Europe i poduprla njezinu industrijsku bazu.

Zahvaljujući digitalnim finansijskim uslugama europsko se gospodarstvo modernizira, a Europa postaje globalni digitalni akter. Komisija je stoga u rujnu 2020. predložila **paket za digitalno financiranje**, za Unijin konkurentan finansijski sektor koji potrošačima omogućuje pristup inovativnim finansijskim proizvodima, a istodobno im osigurava zaštitu i finansijsku stabilnost. Paket sadržava **strategiju za digitalne financije** i prijedloge o **kriptoimovini i digitalnoj operativnoj otpornosti**. Prihvatanje digitalnih finansijskih potaknulo bi europske inovacije i omogućilo razvoj boljih finansijskih proizvoda za potrošače, uključujući građane koji zasad nemaju pristup finansijskim uslugama. Time bi se omogućili novi načini financiranja poduzeća iz EU-a, osobito malih i srednjih poduzeća.

Uniji treba konkurentan finansijski sektor koji potrošačima omogućuje pristup inovativnim finansijskim proizvodima, a istodobno im osigurava zaštitu i finansijsku stabilnost. Europska komisija i Europska središnja banka na tehničkoj razini zajednički ispituju nekoliko pravnih, tehničkih i političkih pitanja koja se otvaraju u kontekstu mogućeg uvođenja **digitalnog eura**.

SNAŽNIJE JEDINSTVENO TRŽIŠTE ZA OPORAVAK EUROPE

Europska komisija je 5. svibnja 2021. **ažurirala prošlogodišnju industrijsku strategiju za Europu** s ciljem izgradnje snažnijeg jedinstvenog tržišta za oporavak Europe. Nove će mjere biti vrlo korisne malim i novoosnovanim poduzećima zbog snažnijeg jedinstvenog tržišta i smanjenja ovisnosti o opskrbi. Te će mjere pridonijeti i ubrzavanju zelene i digitalne tranzicije.

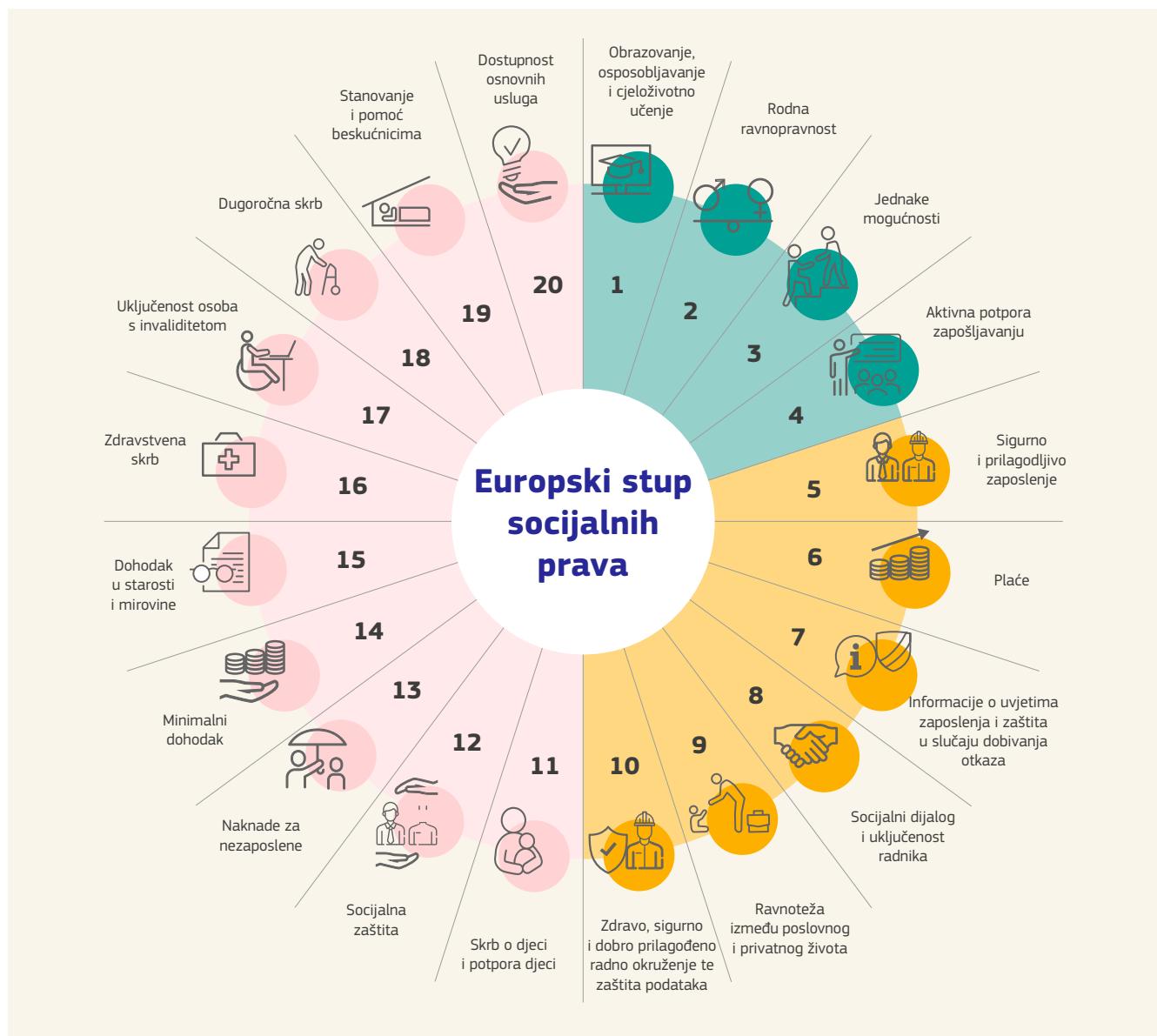
Znatan je napredak ostvaren u razvoju održivih, inovativnih i globalno konkurentnih lanaca vrijednosti, što je bilo moguće zahvaljujući savezima, točnije Europskom savezu za baterije, Europskom savezu za sirovine i Savezu za čisti vodik.

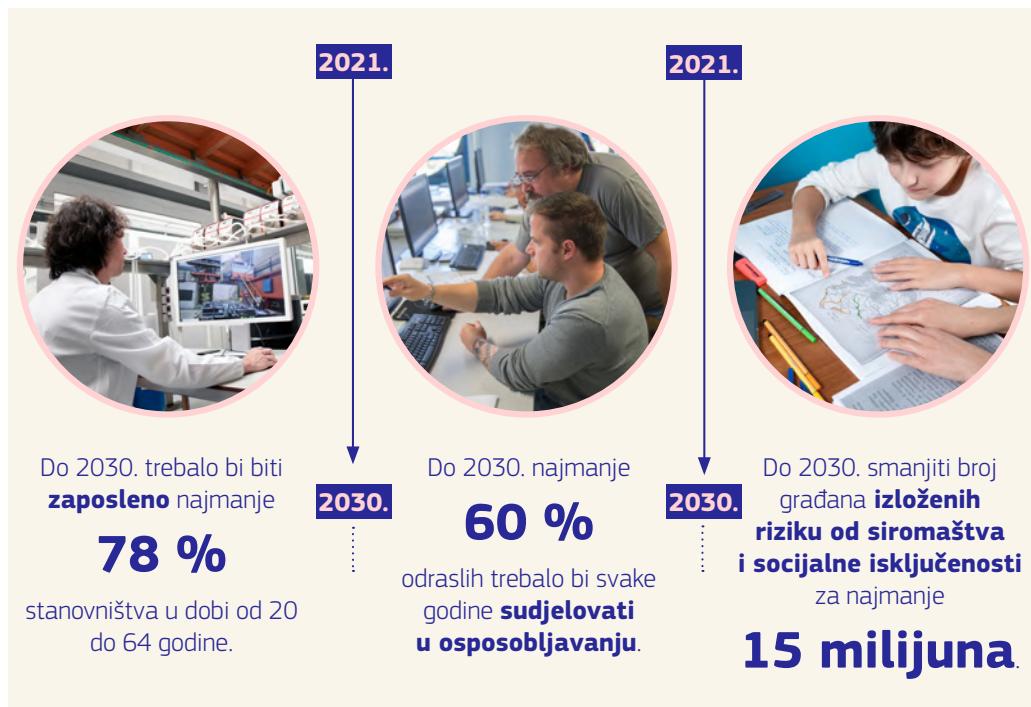
Komisija je predložila **Akt o upravljanju podacima** kojim se olakšava razmjena podataka u Uniji i među sektorima i potiče razvoj europskih podatkovnih prostora, novu **direktivu o sigurnosti mrežnih i informacijskih sustava** radi povećanja kiberotpornosti najvažnijih objekata u javnom i privatnom sektoru, kao što su bolnice, energetske mreže, željeznice, podatkovni centri, javne uprave, istraživački laboratoriji i objekti u kojima se proizvode ključni medicinski proizvodi i lijekovi, prvi pravni okvir o **umjetnoj inteligenciji** s ciljem da se zajamče sigurnost i temeljna prava građana i poslovnih subjekata, a istodobno povećaju korištenje umjetne inteligencije, ulaganja i inovacije u cijeloj Uniji te prijedlog **europskog digitalnog identiteta** koji će biti dostupan svim građanima, rezidentima i poduzećima u Uniji, kako bi mogli dokazati svoj identitet, razmjenjivati elektroničke dokumente i pristupati internetskim uslugama.

IZGRADNJA SNAŽNE SOCIJALNE EUROPE

Unija ima jedinstveno **socijalno tržišno gospodarstvo**. Pandemija je neposredno i drastično promijenila naša radna mjesta, naše sustave skrbi i naš društveni život. Naša tržišta rada i gospodarstva počela su se mijenjati i prije pandemije zbog posljedica klimatskih promjena, digitalizacije i demografskih trendova. Da bi mogla odgovoriti na potrebe koje nastaju zbog tih dugoročnih transformacija i ublažiti izravne posljedice pandemije, Unija treba nova socijalna pravila da bi socijalno obećanje Europske unije moglo ostati nepromijenjeno iako se svijet mijenja.

Sastanak na vrhu o socijalnim pitanjima u Portu bio je prekretnica za socijalna prava u Europi. Čelnici i čelnice EU-a, socijalni partneri i predstavnici civilnog društva sastali su se 7. i 8. svibnja 2021. i obvezali na nastavak provedbe europskog stupa socijalnih prava, suglasni da je vrijeme za rezultate. U Portu su čelnici i čelnice EU-a podržali Komisiju prijedlog da se izradi novi skup mjerljivih socijalnih ciljeva koje bi trebalo ostvariti do 2030.

Prijedlogom direktive **o primjerenim minimalnim plaćama** podnesenim u listopadu 2020. uvodi se okvir koji osigurava da osobe s minimalnom plaćom ne budu izložene riziku od siromaštva te da mogu zarađivati za pristojan život i promiče uzlazna socijalna i gospodarska konvergencija. To je u skladu s načelom 6. Europskog stupa socijalnih prava.

Pakt za vještine, pokrenut u studenome 2020., okuplja dionike iz cijelog ekosustava kako bi se definiralo kako ih se može obvezati na prekvalifikaciju i usavršavanje radnika, tako da steknu odgovarajuće vještine za poslove današnjice i budućnosti. To je u skladu s načelom 1. Europskog stupa socijalnih prava i pomoći će nam da ostvarimo cilj da svake godine 60 % odraslih osoba sudjeluje u osposobljavanju.

Preporuka o **učinkovitoj aktivnoj potpori zapošljavanju** nakon krize uzrokovane bolešću COVID-19 iz ožujka 2021. konkretna je uputa državama članicama o mjerama politika, uz mogućnost financiranja sredstvima Unije, za postupni prijelaz s hitnih mjera poduzetih radi očuvanja radnih mjesta u krizi uzrokovanoj bolešću COVID-19 na nove mjerne potrebne za oporavak koji donosi velik broj radnih mjesta. Njezin je cilj da se radnici iz sektora koji slabe okrenu sektorima koji rastu, ne bi li iskoristili prednosti zelene i digitalne tranzicije. To je u skladu s načelom 4. Europskog stupa socijalnih prava i pomoći će nam da ostvarimo cilj da najmanje 78 % odraslih bude zaposleno.

Europsko jamstvo za djecu, predloženo u ožujku 2021., države članice donijele su u rekordnom roku od samo dva mjeseca. Prije pandemije 18 milijuna djece bilo je izloženo riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti i zato treba poduzeti hitne mjere da se prekine začaranji krug prikraćenosti i osiguraju jednake mogućnosti. Jamstvom za djecu osigurava se besplatan ili cjenovno pristupačan pristup osnovnim uslugama za djecu kojoj je potrebna pomoć. To je u skladu s načelom 11. Europskog stupa socijalnih prava i pomoći će nam da ostvarimo cilj da se najmanje pet milijuna djece izbavi iz siromaštva.

U Europi se posljednjih pet desetljeća očekivani životni vijek pri rođenju povećao za

**10
godina**

Ažurirani **strateški okvir za zdravlje i sigurnost na radu** predstavljen u lipnju 2021. omogućuje nam da ne zaostajemo za najnovijim promjenama u svijetu rada. Donosi smjernice za poboljšanje prevencije nesreća te fizičkih i mentalnih bolesti na radnom mjestu i povećava pripravnost za sve potencijalne buduće zdravstvene krize. To je u skladu s načelom 10. Europskog stupa socijalnih prava.

Inicijativa za **europski prostor obrazovanja** i novi **akcijski plan za digitalno obrazovanje** 2021.–2027. zajamčit će uključivost i kvalitetu obrazovanja.

Europa kontinuirano proživljava duboke demografske promjene. No, usprkos goleim izazovima pandemije bolesti COVID-19, živimo zdravije i duže. U Europi se posljednjih pet desetljeća očekivani životni vijek pri rođenju povećao za 10 godina i za muškarce i za žene. Iznimno je to postignuće koje pokazuje snagu i vrijednost našeg socijalnog tržišnoga gospodarstva. No, starenje stanovništva utječe na naš način života pa naš socijalni model i politike treba prilagoditi novoj stvarnosti. Zato je Europska komisija početkom godine donijela **Zelenu knjigu o starenju** i pokrenula opsežnu javnu raspravu o izazovima i prilikama koje donose dugoročne posljedice starenja na sve generacije. Ishod javnog savjetovanja bit će osnova za naše predstojeće inicijative, npr. inicijativu o dugotrajnoj skrbi u 2022.

Budućnost Europe ovisi i o ruralnim područjima u kojima živi gotovo 30 % stanovništva Unije (137 milijuna ljudi) i koja se protežu na 80 % njezina teritorija. Ta područja aktivno sudjeluju u zelenoj i digitalnoj tranziciji EU-a. Naša je trajna ambicija značajno unaprijediti kvalitetu života u ruralnim područjima. **Dugoročnom vizijom za ruralna područja** iz lipnja 2021. utvrđuje se put prema jačim, povezanim, otpornim i prosperitetnim ruralnim područjima do 2040. **Pakt za ruralna područja** omogućiće uvažavanje potreba i stajališta ruralnih zajednica, dok će im **akcijski plan za ruralna područja** dati novi poticaj i dugoročnu viziju pretvoriti u stvarnost. Cilj nam je da nikoga i ni jedno mjesto ne zapostavimo i da približimo Uniju njezinim građanima kako bismo oblikovali zajedničku budućnost.

UNIJA JEDNAKOSTI

Europska unija je unija jednakosti. Unija država članica različitih društava: raznolikost je dio našeg identiteta. Možemo biti snažni samo ako svi sudjeluju i ako svatko može uspjeti. To je značenje pojma „ujedinjeni u raznolikosti”.

Da bismo ostvarili taj cilj, uvodimo politike i mjere kojima se dovodi u pitanje strukturalna diskriminacija i stereotipi često prisutni u našim društvima. Cilj je stvoriti uvjete u kojima svatko može živjeti, napredovati i voditi bez obzira na spol, rasno ili etničko podrijetlo, vjeru ili uvjerenje, invaliditet, dob ili spolnu orientaciju. **Unija jednakosti** će osigurati i da se pri odlučivanju vodi računa o svačijim potrebama u našim društvima i rješavati probleme višedimenzionalne diskriminacije.

Akcijskim planom EU-a za antirasizam donesenim 18. rujna 2020. utvrđuje se niz mjera za borbu protiv rasizma, kako propisima Unije, tako i drugim sredstvima, npr. suradnjom s državama članicama, uključujući nacionalna tijela za izvršavanje zakonodavstva, medije i civilno društvo, korištenjem dostupnih i budućih instrumenata Unije te analizom Komisijinih vlastitih ljudskih resursa. Akcijskim se planom, među ostalim, poziva na bolje izvršavanje zakonodavstva Unije, bolju koordinaciju s osobama manjinskog rasnog ili etničkog podrijetla, pravedan policijski rad i zaštitu, pojačane mјere na nacionalnoj razini putem nacionalnih akcijskih planova i veću raznolikost osoblja Unije. Komisija je u tu svrhu u lipnju 2021. imenovala prvoga **koordinatora Unije za borbu protiv rasizma**.

Svi bi Romi trebali moći ostvariti svoj puni potencijal i sudjelovati u političkom, društvenom, gospodarskom i kulturnom životu. Da bi se ti ciljevi ostvarili i ubrzao napredak, Komisija je donijela novi **strateški okvir EU-a za jednakost, uključivanje i sudjelovanje Roma**, s jasnim referentnim vrijednostima koje treba dosegnuti do 2030. Smjernice i razne mјere obuhvaćaju razvoj sustava potpore za Rome žrtve diskriminacije, informativne kampanje u školama, potporu financijskom opismenjavanju, promicanje zapošljavanja Roma u javnim ustanovama te poboljšanje dostupnosti kvalitetnih liječničkih i preventivnih zdravstvenih pregleda te planiranja obitelji.

Europska unija mora predvoditi zalaganja za bolju zaštitu prava lezbijki, homoseksualaca, biseksualnih, transrodnih, interseksualnih i queer osoba (LGBTIQ). Stoga je Europska komisija 11. studenoga 2020. donijela **strategiju o ravnopravnosti LGBTIQ osoba 2020.-2025.**, kojom se nastoji ukloniti neravnopravnosti i izazove koji utječu na tu zajednicu i utvrđuje niz ciljanih politika za sljedećih pet godina. Prva je to strategija za ravnopravnost LGBTIQ osoba u Uniji. **Politike** su fokusirane na četiri glavna područja: suzbijanje diskriminacije, jamčenje sigurnosti, izgradnja uključivih društava i predvođenje borbe za ravnopravnost LGBTIQ osoba u cijelom svijetu.

Možemo biti snažni samo ako **svi** sudjeluju i ako svatko može uspjeti.

Komisija je u ožujku 2021. predstavila prijedlog kojim se ženama i muškarcima u Uniji jamči **jednaka plaća za jednak rad**.

Rodna ravnopravnost nije nikada bila tako visoko na ljestvici Unijinih prioriteta. Cilj je Unija u kojoj žene i muškarci mogu slobodno kročiti putem koji su odabrali, imati jednakе mogućnosti za uspjeh i ravnopravno sudjelovati u našem europskom društvu i voditi ga. U tu je svrhu Europska komisija 4. ožujka 2021. podnijela prijedlog kojim se ženama i muškarcima u Uniji jamči **jednaka plaća za jednak rad**. U prijedlogu se utvrđuju mjere za transparentnost plaća, kao što su informacije o plaći za tražitelje posla, pravo na informacije o plaćama radnika koji obavljaju isti posao, a za velika poduzeća obveza prijavljivanja razlike u plaći među spolovima. Osim toga, prijedlogom se radnicima olakšava ostvarivanje prava i pristup pravosuđu.

Rodna ravnopravnost u središtu je i vanjskog djelovanja Unije. U **akcijskom planu EU-a za rodnu ravnopravnost** od 25. studenoga 2020. iznesen je ambiciozan novi operativni program za promicanje ravnopravnosti i sudjelovanja žena i djevojčica u cijelom svijetu u oblikovanju demokracije, pravde, mira i sigurnosti. Do 2025. će 85 % novih vanjskih politika EU-a u svim sektorima zagovarati rodnu ravnopravnost i jačanje položaja žena.

Europska komisija je 3. ožujka 2021. donijela **strategiju o pravima osoba s invaliditetom** kojom se utire put Europi bez prepreka koja će osobama s invaliditetom osigurati potpuno sudjelovanje u društvu i gospodarstvu na ravnopravnoj osnovi s drugima u Uniji i izvan Unije. Cilj je strategije napredovati u svim područjima Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom i na razini Unije i na razini država članica.

Da bi se Europa prilagodila sljedećoj generaciji Europljana, Komisija je 24. ožujka 2021. donijela novu sveobuhvatnu **strategiju EU-a o pravima djeteta**.

Njezino je ključno načelo da bi svako dijete u Europskoj uniji i svijetu trebalo imati ista prava i živjeti bez diskriminacije. Strategija sadržava konkretnе mjere za šest tematskih prioriteta, uključujući sudjelovanje djece u demokratskom i političkom životu, borbu protiv siromaštva djece i svih oblika nasilja nad djecom, pravosuđe prilagođeno djeci, potporu i zaštitu djece u digitalnoj tranziciji te intenzivnije zalaganje Unije za prava djece u njezinu vanjskom djelovanju. Strategija i europsko jamstvo za djecu doneseni su nakon iscrpnog savjetovanja s građanima, dionicima i, što je najvažnije, s više od 10 000 djece. Dio je to odlučnog nastojanja da djeca budu u središtu oblikovanja politika Unije.

ZAŠTITA EUROPSKIH DEMOKRATSKIH DRŽAVA I VLADAVINE PRAVA

U rujnu 2020. Europska komisija predstavila je prvo godišnje **izvješće o vladavini prava**, pregled stanja vladavine prava u EU-u s 27 poglavlja za države članice. EU je proširio svoje postojeće alate i pokrenuo uključivu raspravu o njegovoj vladavini prava u EU-u.

Komisija je u srpnju 2021. objavila **drugo izvješće na razini EU-a o vladavini prava** i u njemu se bavi događajima nakon prošlog rujna. Izvješće za 2021. produbljuje ocjenu problema utvrđenih u prethodnom izvješću i uzima u obzir učinak pandemije bolesti COVID-19. To izvješće ukupno pokazuje mnoga pozitivna kretanja u državama članicama, što se odnosi i na mјere poduzete kao odgovor na izazove utvrđene u izvješću iz 2020. Međutim, razlozi za zabrinutost i dalje postoje, a u nekim su se državama članicama i povećali, primjerice kad je riječ o neovisnosti pravosuđa i stanju u medijima. U izvješću je istaknuta i snažna otpornost nacionalnih sustava tijekom pandemije bolesti COVID-19. Pandemija je pokazala važnost sposobnosti održavanja sustava provjera i ravnoteže te vladavine prava.

Izvješće je dio ukupnih EU-ovih nastojanja da promiče i brani svoje temeljne vrijednosti. Te mјere uključuju Akcijski plan za europsku demokraciju i obnovljenu Strategiju za provedbu Povelje o temeljnim pravima, kao i novi mehanizam uvjetovanosti radi zaštite proračuna EU-a.

Poštovanje vladavine prava bitan je preduvjet dobrog finansijskog upravljanja i učinkovitog financiranja sredstvima EU-a. EU prvi put raspolaže mehanizmom za zaštitu svojeg proračuna, uključujući NextGenerationEU, od povreda načela vladavine prava. **Mehanizam uvjetovanosti** omogućuje EU-u da pristup finansijskim sredstvima EU-a obustavi, smanji ili ograniči razmjerno vrsti, ozbiljnosti i opseg tih povreda. Uredba **se primjenjuje od 1. siječnja 2021.** i obuhvaća sve povrede koje nastupe od tog dana.

Europska komisija predstavila je u prosincu 2020. novu strategiju za jačanje primjene **Povelje o temeljnim pravima u EU-u**, čime je ponovno potvrdila predanost njezinoj punoj provedbi.

U zdravoj i uspješnoj demokraciji građani slobodno izražavaju svoje stavove, biraju političke vođe i određuju vlastitu budućnost. **Europskim akcijskim planom za demokraciju**, predstavljenim u prosincu 2020., utvrđene su mјere za očuvanje slobodnih i poštenih izbora u EU-u, jačanje slobode medija i suzbijanje dezinformacija. U jeku digitalne revolucije građani moraju biti u stanju razlikovati činjenice od fikcije, a slobodni mediji i civilno društvo moraju moći sudjelovati u otvorenoj raspravi bez zlonamjernog upletanja. Komisija će predložiti pravne mјere o **političkom oglašavanju** koje će se odnositi na sponzore plaćenog sadržaja, proizvodne i marketinške kanale, uključujući internetske platforme, oglašivače i s njima povezana konzultantska društva te definirati njihovu pojedinačnu odgovornost. Preporučit će i mјere za povećanje **sigurnosti novinara** te predstaviti inicijativu za njihovu zaštitu od strateških tužbi protiv sudjelovanja javnosti.

EU raspolaže mehanizmom za zaštitu proračuna od povreda u području vladavine prava.

Ured europskog javnog tužitelja

počeo je s radom
1. lipnja 2021.

Komisija je 26. ožujka 2021. predložila jačanje **Kodeksa dobre prakse u suzbijanju dezinformacija** – prvog takvoga kodeksa u svijetu – utvrđivanjem smjernica koje će taj kodeks učiniti učinkovitijim instrumentom borbe protiv dezinformiranja i kojima će se pojačati povjerenje u informacije na internetu.

Komisija je osnovala i **Ured europskog javnog tužitelja** koji je počeo s radom 1. lipnja 2021. Tako je otvoreno novo poglavlje borbe protiv prekograničnoga kriminala. Prvo nadnacionalno tužiteljstvo zaštitit će novac poreznih obveznika EU-a: istraživat će i kazneno goniti kaznena djela kao što su pranje novca, korupcija i prekogranične prijevare povezane s PDV-om.

SIGURNOSNA UNIJA

Komisija će odlučno štititi sigurnost Europljana, na internetu i izvan njega. Od srpnja 2020. i donošenja strategije EU-a za sigurnosnu uniju Komisija je predložila važne nove zakonodavne inicijative za **jačanje Europola i zaštitu kritične fizičke i digitalne infrastrukture**. Komisija je donijela i **program EU-a za borbu protiv terorizma** i inicijative za borbu protiv **organiziranoga kriminala**, trgovanja ljudima, droga, seksualnog zlostavljanja djece i trgovanja vatrenim oružjem, kao i novu **strategiju EU-a za kibersigurnost**. U veljači 2021. počela su se primjenjivati nova pravila EU-a kojima se u cijeloj Uniji ograničava pristup prekursorima eksploziva, čime se teroristima otežava izrada eksploziva kućne izrade. U lipnju su na snagu stupila ključna pravila EU-a o suzbijanju širenja terorističkih sadržaja na internetu. Internetske platforme morat će u roku od jednog sata ukloniti teroristički sadržaj koji im prijave tijela država članica. Komisija je u srpnju 2020. predstavila novu strategiju za borbu protiv seksualnog zlostavljanja djece na internetu i izvan njega. Na temelju prijedloga Komisije na snagu su 2021. stupila privremena pravila o dobrovoljnim mjerama pružatelja internetskih usluga za otkrivanje i prijavljivanje seksualnog zlostavljanja djece na internetu te uklanjanje materijala koji prikazuju seksualno zlostavljanje djece.

Komisija je u lipnju 2021. iznijela prijedlog za osnivanje nove **zajedničke jedinice za kibersigurnost**. Cilj je te jedinice rješavanje sve većeg broja ozbiljnih kiberincidenta koji utječu na javne službe, poduzeća i život građana u Europskoj uniji.

Zajednička jedinica za kibersigurnost djelovat će kao platforma za pružanje **koordiniranog odgovora EU-a** na velike kiberincidente i kiberkrize te će pomagati u oporavku od takvih napada. Danas na razini Unije i njezinih država članica u takvim aktivnostima sudjeluju brojni subjekti iz raznih područja i sektora. Unatoč razlikama među sektorima, prijetnje su često iste, pa postoji potreba za koordinacijom, razmjenom znanja, a i ranim upozorenjima.

Europska komisija predstavila je u srpnju 2021. ambiciozan paket zakonodavnih prijedloga za jačanje pravila EU-a o **sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma**. Paket uključuje i prijedlog za osnivanje novog tijela EU-a za borbu protiv pranja novca. Cilj je paketa unaprijediti otkrivanje sumnjivih transakcija i aktivnosti te ukloniti nedostatke finansijskog sustava kojima se kriminalci koriste za pranje nezakonito stečene imovine ili financiranje terorističkih aktivnosti. Pravila EU-a o sprječavanju pranja novca među najstrožima su na svijetu. Međutim, da bi bila doista učinkovita, treba ih dosljedno primjenjivati i pomno nadzirati.

NOVI PAKT O MIGRACIJAMA I AZILU

Komisija je 23. rujna 2020. predstavila **novi pakt o migracijama i azilu**, novi početak u području migracija. U njemu se kombinira strogo i pravedno upravljanje granicama s učinkovitim i humanim pravilima o azilu i migracijama. Taj je pakt odraz novog pristupa odgovornosti i solidarnosti, partnerstvu sa zemljama izvan EU-a i zakonitim putovima dolaska u EU. Pakt već služi kao smjernica za djelovanje Komisije u području migracija, primjerice za suradnju s partnerskim zemljama. Postignut je napredak u pogledu zakonodavnih promjena jer su Europski parlament i Vijeće donijeli **Direktivu o plavoj karti** i **Uredbu o Agenciji Europske unije za azil**.

Više povjerenja zahvaljujući boljim i učinkovitijim postupcima

Dobro upravljanje schengenskim područjem i vanjskim granicama

Stvarna solidarnost

Vještine i talenti

Produbljivanje međunarodnih partnerstava

Fleksibilnost i otpornost

Kako bi se osigurala uključiva integracija i naglasio važan doprinos migranata društvima i gospodarstvima Europske unije, Komisija je u studenome 2020. predstavila **akcijski plan za integraciju i uključivanje za razdoblje 2021.–2027.** U veljači 2021. donijela je komunikaciju i prvo izvješće o suradnji s ključnim zemljama izvan EU-a u području vraćanja i ponovnog prihvata. Svjesna važnosti poticanja zakonite mobilnosti Komisija je u lipnju 2021. organizirala i uvodnu manifestaciju na visokoj razini za partnerstva za kvalificiranu radnu snagu.

Prva strategija EU-a za dobrovoljni povratak i reintegraciju migranata donesena je u travnju 2021. Cilj joj je olakšati dobrovoljni povratak iz država članica i tranzitnih zemalja; poboljšati kvalitetu programa povratka i reintegracije; te ojačati veze s razvojnim inicijativama i suradnju s partnerskim zemljama.

Komisija je 2. lipnja 2021. predstavila **novu strategiju za jačanje schengenskog područja** za bolje upravljanje vanjskim granicama EU-a; jačanje policijske i pravosudne suradnje; bolju pripravnost i upravljanje; i dovršenje proširenja schengenskog prostora.

U kolovozu 2021. **Bjelorusija** je potaknula dolazak nezakonitih migranata na litavsku granicu (u 2021. bilo je do 10. kolovoza oko 4120 dolazaka, odnosno 55 puta više nego u cijeloj 2020.), što je pokušaj političke instrumentalizacije ljudskog života i patnje. EU je Litvi pomogao brojnim mjerama: tri agencije EU-a pomogle su slanjem 150 djelatnika na teren, Komisija je dodijelila 37,6 milijuna EUR sredstava za hitne slučajeve za prihvatile objekte, usluge prihvata i pomoć za oko 8000 migranata; 16 država članica i Norveška posale su humanitarnu pomoć putem Mechanizma EU-a za civilnu zaštitu; Komisija i visoki predstavnik Europske unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku obratili su se zemljama podrijetla tih migranata, točnije Iraku, a iračko tijelo za civilno zrakoplovstvo obustavilo je sve letove iz Iraka u Bjelorusiju. Na sastanku IPCR-a (Integrirani odgovor na političku krizu) na ministarskoj razini 18. kolovoza potvrđen je pristup EU-a.

Nakon događaja u **Afganistanu** u ljeto 2021. Komisija je predstavila sveobuhvatan pristup rješavanju te krize, koji uključuje pružanje potpore osobama raseljenima unutar Afganistana, pružanje humanitarne i razvojne pomoći zemljama u regiji koje su primile afganistske državljane te povećanje kvota za preseljenje kako bi se pomoglo ugroženim osobama, uz istodobno rješavanje pitanja rizika od nezakonitih migracija, borbu protiv krijumčarenja ljudi i bolje upravljanje granicama EU-a. Komisija je izrazila spremnost da razmotri potrebna proračunska sredstva za potporu državama članicama EU-a koje će pojačati napore i pomoći u preseljenju izbjeglica.

4. GEOPOLITIKA U POSTPANDEMIJSKOM SVIJETU

U prvim danima pandemije mnogi čelnici u svijetu odlučili su misliti samo na svoju zemlju. EU nije odabrao takav pristup. Europska komisija uporno okuplja različite međunarodne aktere, stvara nove koalicije i nove suradničke inicijative za borbu protiv bolesti COVID-19 i pokretanje održivoga globalnog oporavka.

Europa je okosnica globalne suradnje u području cjepiva. Komisija je vodeća sila iza instrumenata **Akcelerator ACT** i **COVAX**, odnosno **nastojanja skupine G-7** da se cjepivo dijeli sa zemljama niskog i srednjeg dohotka i prvoga **globalnog sastanka na vrhu o zdravlju**. Usto, u suradnji s drugim velikim gospodarstvima osmisili smo zajednički pristup gospodarskoj krizi, a u središte oporavka stavili zdravlje našeg planeta i **ciljeve održivog razvoja**.

Surađivali smo s Ujedinjenim narodima, Ujedinjenom Kraljevinom, Sjedinjenim Američkim Državama i drugim međunarodnim partnerima kako bismo uoči konferencije UN-a o klimatskim promjenama COP26 u Glasgowu i Konferencije UN-a o bioraznolikosti u Kunmingu (Kina) potaknuli globalni rast ambicija. Europa je glavni pokretač međunarodne suradnje.

U 2021. EU i dalje odlučno brani svoje temeljne vrijednosti i interese te se zalaže za ljudska prava diljem svijeta. EU je prvi put upotrijebio **globalni režim sankcija za kršenje ljudskih prava** donesen u prosincu 2020. Sankcije su uvedene protiv pojedinaca i subjekata iz Kine, Eritreje, Libije, Demokratske Narodne Republike Koreje, Rusije i Južnog Sudana. Odgovorni su za teška kršenja i povrede ljudskih prava, od mučenja, izvansudskih pogubljenja i ubojstava do nestanka osoba, proizvoljnih uhićenja ili pritvaranja te sustavne upotrebe prisilnog rada.

NOVA POGLAVLJA U ODNOSIMA S NAŠIM NAJBLIŽIM PARTNERIMA

Krajem 2020. Europska unija otvorila je novo poglavlje u partnerstvu s Ujedinjenom Kraljevinom. EU i Ujedinjena Kraljevina postigli su 24. prosinca 2020. **sporazum o trgovini i suradnji koristan za obje strane**, koji štiti zajedničke interese dviju strana i osigurava pošteno tržišno natjecanje s obje strane La Manchea. Taj je ugovor stupio na snagu 1. svibnja 2021. EU će istodobno u okviru pričuve za prilagodbu Brexitu osigurati dodatnu finansijsku potporu za one regije i gospodarske aktivnosti koje će taj sporazum najviše pogoditi.

Potpuna provedba Sporazuma o povlačenju između Europske unije i Ujedinjene Kraljevine, uključujući njegov Protokol o Irskoj i Sjevernoj Irskoj, i dalje je prioritet EU-a i preduvjet za blisko i uspješno partnerstvo utemeljeno na tim dvama sporazumima.

Krajem godine i Sjedinjene Američke Države okrenule su novi list. Nedugo nakon izbora u SAD-u u studenome 2020. Europska komisija i visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku utvrdili su **novi program EU-a i SAD-a za globalne promjene** kojim će revitalizirati transatlantsko partnerstvo prilagođeno današnjem globaliziranom svijetu, a obuhvatit će četiri međusobno povezana područja: oporavak od bolesti COVID-19; zaštita našeg planeta i blagostanja; bolja suradnja u području tehnologije, trgovine i normi; te zajednički rad na jačanju sigurnosti i demokracije u svijetu.

Na **sastanku na vrhu EU-a i SAD-a** 15. lipnja 2021., prvom u sedam godina, čelnici EU-a i predsjednik SAD-a Joe Biden odlučno su potvrđili nužnost transatlantske suradnje. Sastanak na vrhu pokazao je da novi transatlantski program već ostvaruje rezultate: EU i Sjedinjene Američke Države uspostavili su **Vijeće EU-a i SAD-a za trgovinu i tehnologiju** na visokoj razini, koje će biti forum za koordinaciju pristupa najvažnijim globalnim trgovinskim, gospodarskim i tehnološkim pitanjima te za produbljivanje transatlantskih trgovinskih i gospodarskih odnosa utemeljenih na zajedničkim demokratskim vrijednostima kako bi se zajedničkim snagama povećale mogućnosti tržišno utemeljene transatlantske suradnje, ojačalo tehnološko i industrijsko vodstvo obiju strana te proširili bilateralna trgovina i ulaganja.

Uz Vijeće za trgovinu i tehnologiju uspostaviti će se i zajednički dijalog EU-a i SAD-a o politici tržišnog natjecanja u području tehnologije, koji će biti usmjeren na razvoj zajedničkih pristupa i jačanje suradnje u području politike tržišnog natjecanja i provedbe propisa u tehnološkom sektoru. EU i Sjedinjene Američke Države obvezali su se i na jačanje suradnje u borbi protiv klimatskih promjena, uništavanja okoliša i gubitka bioraznolikosti te na promicanje zelenog rasta, zaštitu naših oceana i poticanje svih drugih velikih aktera na ambiciozno djelovanje.

EU i SAD
uspostavili
su **Vijeće**
za trgovinu
i tehnologiju na
visokoj razini.

ODNOSI S KINOM I RUSIJOM

Komisija pripremila sveobuhvatan plan gospodarske potpore budućoj demokratskoj Bjelorusiji.

Kraj 2020. obilježio je završetak intenzivnih pregovora s Kinom, koji su rezultirali dogovorom o ambicioznom sveobuhvatnom sporazumu o ulaganjima. **Kina** je EU-ov gospodarski konkurent, čak i sistemski suparnik, ali i partner za suradnju u rješavanju globalnih ekoloških izazova i u trgovini jer ima 1,4 milijarde potrošača. **Sveobuhvatnim sporazumom o ulaganjima** žele se uvesti jednaki uvjeti za poduzeća iz EU-a, a kad je riječ o ulaganjima, u odnose s Kinom uvesti obveze koje se odnose na održivost.

Kako bi svi na jedinstvenom tržištu poštivali ista pravila, Komisija je u svibnju 2021. predložila uredbu o kontroli **subvencija koje narušavaju tržišno natjecanje** i koje poduzeća koja posluju u EU-u dobivaju od stranih vlada. Neprihvatljivo je da poduzeća u EU-u koja podliježu našim pravilima o državnim potporama i dalje budu u nepovoljnem položaju u odnosu na one koji dobivaju nekontrolirane potpore iz drugih zemalja.

Zbog nekih kineskih postupaka prvi put su uvedene **sankcije EU-a** protiv kineskih dužnosnika odgovornih za kršenja ljudskih prava protiv ujgurskog stanovništva.

Kao priznanje važne uloge i sve većega kineskog angažmana u globalnoj borbi protiv klimatskih promjena s Kinom je uspostavljen i **dijalog o okolišu i klimi na visokoj razini**.

U lipnju 2021. Europska komisija i visoki predstavnik predstavili su preporuke o aktualiziranju **politike EU-a u odnosu na Rusiju**. Predložili smo da EU Rusiju istodobno udalji i ograniči, ali i intenzivira odnos s njom. Da bi se promijenilo trenutačno neproduktivno stanje tog važnog odnosa, potreban je i konstruktivni angažman ruskog vodstva. EU se i dalje snažno protivi kršenju ljudskih prava i zalaže se za demokratske vrijednosti. U ožujku 2021. EU je uveo sankcije protiv četiriju osoba izravno povezanih s proizvoljnim uhićenjem, progonom i presudom ruskom oporbenom političaru Alekseju Navalnjom, kao i s gušenjem mirmih prosvjeda što ga provode ruske vlasti.

Komisija je u svibnju 2021. Vijeću predstavila nacrt sveobuhvatnog plana gospodarske potpore budućoj demokratskoj **Bjelorusiji** u vrijednosti do 3 milijarde EUR. Od listopada 2020. EU postupno uvodi mjere ograničavanja protiv pojedinaca i subjekata odgovornih za prijevare na predsjedničkim izborima u kolovozu 2020. te za zastrašivanje i represiju nad mirnim prosvjednicima, predstavnicima oporbe i novinarima. Trenutačno se na 166 osoba i 15 subjekata primjenjuju te mjere ograničavanja, koje obuhvaćaju zamrzavanje imovine fizičkih i pravnih osoba te zabranu putovanja fizičkih osoba.

EU je odlučno odgovorio i na prisilno prizemljenje Ryanairova zrakoplova u Minsk 23. svibnja 2021.: za sve bjeloruske avioprijevoznike uveo je zabranu prelijetanja zračnog prostora EU-a i pristupa zračnim lukama EU-a te uveo ciljane gospodarske sankcije.

SURADNJA SA SUSJEDIMA NA ZAPADNOM BALKANU I U SREDOZEMLJU

Kako bi još jednom potvrdila da je zapadnom Balkanu mjesto u EU-u, Komisija je u listopadu 2020. donijela godišnji paket za proširenje u kojem su navedene prioritetne reforme što ih zemlje kandidatkinje i potencijalne kandidatkinje moraju provesti. Komisija je istodobno donijela i **gospodarski i investicijski plan za zapadni Balkan**, koji osigurava 9 milijardi EUR za glavne investicijske inicijative. Cilj je tog plana, zajedno s popratnim zelenim programom, potaknuti dugoročni oporavak koji se temelji na zelenoj i digitalnoj tranziciji. Parlament, Vijeće i Komisija postigli su 2. lipnja 2021. politički dogovor o Instrumentu pretpripravnog pomoći III., kojim se utire put pretpripravnog pomoći, među ostalim provedbom navedenoga gospodarskog i investicijskog plana.

U ožujku 2021. Komisija i visoki predstavnik predstavili su Europskom vijeću zajedničku komunikaciju o trenutačnom stanju političkih, gospodarskih i trgovinskih odnosa **EU-a i Turske**. EU je spreman na angažman s Turskom u cilju poboljšanja suradnje u nizu područja, u skladu s postupnim, proporcionalnim i reverzibilnim pristupom. To je u interesu obiju strana i može se provoditi postupno ako Turska nastavi i ojača konstruktivne napore. Svjesna važnosti nastavka pružanja potpore sirijskim izbjeglicama i zajednicama domaćinima u Jordanu, Libanonu, Turskoj i drugim dijelovima te regije, Komisija je u lipnju 2021. predložila da se i dalje osiguravaju sredstva EU-a, uključujući 3 milijarde EUR do 2024., za potporu mjerama u Turskoj. Dijalog o poštovanju demokracije, vladavine prava i prava žena i dalje je sastavni dio odnosa EU-a i Turske.

Ambiciozni i inovativni **novi program za Sredozemlje**, donesen 9. veljače 2021., pridonosi ponovnom pokretanju i jačanju strateškog partnerstva EU-a i njegova južnog susjedstva. Taj novi program uključuje namjenski gospodarski i investicijski plan za poticanje dugoročnog socioekonomskog oporavka u južnom susjedstvu. U okviru novog Instrumenta EU-a za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju dodijelit će se do 7 milijardi EUR za provedbu toga plana od 2021. do 2027., čime bi se u sljedećem desetljeću moglo mobilizirati do 30 milijardi EUR privatnih i javnih ulaganja u regiji.

Afrička unija blizak je partner EU-a. Zajedno gradimo prosperitetniju, mirniju i održiviju budućnost za ljude s obje strane Sredozemnog mora. Zbog borbe protiv bolesti COVID-19 i potrebe za rješavanjem njezina gospodarskog učinka potrebno je s našim afričkim partnerima intenzivirati razvoj različitih partnerskih prioriteta kako bi se 2022. na sastanku na vrhu s Afričkom unijom ostvario jedinstven pristup. EU i Afrička unija zajedno nastoje i uspješno provesti ciljeve održivog razvoja Ujedinjenih naroda.

SURADNJA SA SLIČnim DEMOKRATSKIM ZEMLJAMA IZ CIJELOG SVIJETA

Na sastanku na vrhu EU-a i Indije 8. svibnja 2021. dvije su strane postigle dogovor o partnerstvu za povezivanje i nastavku pregovora o uravnoteženom, ambicioznom, sveobuhvatnom i obostrano korisnom trgovinskom sporazumu te o pokretanju pregovora o samostalnom sporazumu o zaštiti ulaganja i zasebnom sporazumu o oznakama zemljopisnog podrijetla.

Zeleni savez EU-a i Japana najavljen je na sastanku na vrhu 27. svibnja 2021. nakon što je prošle godine dogovoreno partnerstvo za povezivanje. U okviru zelenog saveza obje strane žele ubrzati tranziciju svojih gospodarstava kako bi u idućim desetljećima postala klimatski neutralna, kružna i resursno učinkovita. EU i Japan održat će krajem ove godine i dijalog o zdravlju na visokoj razini, koji će se baviti održivim financiranjem.

Na sastanku na vrhu EU-a i Kanade 14. lipnja čelnici EU-a sastali su se s premijerom Justinom Trudeauom. Na tom su sastanku uspostavljeni ambiciozno **strateško partnerstvo za sirovine** i dijalog na visokoj razini o zdravlju, od čega će obje strane profitirati. Na sastanku je potvrđen visok stupanj usklađenosti EU-a i Kanade u odnosu na ključna pitanja kao što su zdravlje, cjepiva, klimatska politika, bioraznolikost, trgovina, digitalna pitanja i vanjski poslovi.

EUROPA, ŽILA KUCAVICA SVJETSKE SURADNJE

Strateško partnerstvo EU-a i NATO-a

i dalje donosi konkretne rezultate za euroatlantsku zajednicu.

U veljači 2021. Komisija i visoki predstavnik predstavili su strategiju za jačanje doprinosa EU-a **multilateralizmu utemeljenom na pravilima**. U toj se strategiji poziva na poticanje uključivog multilateralizma jačanjem partnerstava EU-a putem novih saveza s trećim zemljama, regionalnim i međunarodnim organizacijama i drugim akterima kao što su organizacije civilnog društva. U lipnju 2021. posjet glavnog tajnika UN-a Antónija Guterresa Bruxellesu, prvi nakon njegova ponovnog izbora, bio je prilika da se razmotri partnerstvo EU-a i UN-a i otvori put za jačanje suradnje.

Na prvom sastanku **glavnog tajnika NATO-a Jensa Stoltenberga** s Kolegijem povjerenika u prosincu 2020. rečeno je kako je ostvarena dosad nezabilježena razina suradnje između tih dviju organizacija. Strateškim partnerstvom EU-a i NATO-a i dalje se ostvaruju konkretni rezultati u korist euroatlantske demokratske zajednice u cijelom nizu područja, od vojne mobilnosti, hibridnih prijetnji i zlonamjernog stranog upletanja do kiberobrane. Uz snažnu potporu država članica i saveznika učvršćuje se suradnja i u područjima jačanja otpornosti, novih i disruptivnih tehnologija, klime i obrane.

U svijetu krize utječu na sve više ljudi, a načela humanitarne pomoći dovode se u pitanje kao nikad prije. Stoga globalna odgovornost EU-a kao humanitarnog aktera nikad nije bila veća. Komisija je 10. ožujka donijela obnovljenu **stratešku humanitarnu perspektivu EU-a**, u kojoj je utvrdila plan za jačanje globalnog humanitarnog učinka Europske unije.

EU predvodi napore za jačanje multilateralne trgovine utemeljene na pravilima. Komisija „Pregledom trgovinske politike” iz veljače 2021., s ciljem otvorene, održive i odlučne trgovinske politike, namjerava oblikovati novi sustav globalnog upravljanja i razviti obostrano korisne bilateralne odnose, uz istodobnu zaštitu EU-a od nepoštene prakse i zlouporaba. U njemu se utvrđuje Komisijin pristup **reformi Svjetske trgovinske organizacije** kako bi se poboljšale njezine ključne funkcije: rješavanje sporova, donošenje pravila i nadzor.

Svjetska trgovinska organizacija imala je ključnu ulogu u održavanju otvorenih globalnih opskrbnih lanaca tijekom krize uzrokovane bolešću COVID-19 i u pripremi uvjeta za pravednost u pristupu cjepivima i lijekovima. Kao predvodnik u tome EU je predložio inicijativu za trgovinu i zdravlje, s naglaskom na olakšavanju trgovine, uklanjanju izvoznih ograničenja i maksimalnom povećanju potencijala sustava intelektualnog vlasništva za dijeljenje cjepiva i lijekova.

Nakon imenovanja prvoga **glavnog službenika za nadzor provedbe trgovinskih pravila** u srpnju 2020. Komisija se sve više okreće primjeni i provedbi trgovinskih sporazuma EU-a. Izmijenjena uredba o provedbi stupila je na snagu u veljači 2021., a EU je njome ovlašten da zaštići svoje trgovinske interese u Svjetskoj trgovinskoj organizaciji.

Europska komisija predstavila je 19. siječnja 2021. **novu strategiju za poticanje otvorenosti, snage i otpornosti** gospodarskog i finansijskog sustava EU-a u nadolazećim godinama. Cilj je strategije omogućiti Europi da preuzme vodeću ulogu u globalnom gospodarskom upravljanju, uz istodobnu zaštitu EU-a od nepoštene prakse i zlouporaba.

Od 11. do 13. lipnja 2021. predsjednica Europske komisije Ursula von der Leyen i predsjednik Europskog vijeća Charles Michel predstavljali su EU na **sastanku na vrhu čelnika skupine G-7** u Carbis Bayu u Ujedinjenoj Kraljevini. Na tom sastanku na vrhu čelnici su postigli dogovor o preuzimanju novih obveza u vezi s dijeljenjem cjepiva, financiranjem borbe protiv klimatskih promjena i postizanjem konkretnog napretka prema globalnom rješenju za digitalno oporezivanje i reformu Svjetske trgovinske organizacije. Za razdoblje 2021.–2027. EU je povećao potporu Globalnom partnerstvu za obrazovanje na 700 milijuna EUR.

EU predvodi
napore za jačanje
multilateralne
trgovine
utemeljene na
pravilima.

5. ZAJEDNIČKO OBLIKOVANJE BUDUĆNOSTI EUROPE

U europskoj demokraciji ključno je da građani znaju s kime se sastaju donositelji odluka i tko pokušava utjecati na novo zakonodavstvo i politike. Komisija je s Europskim parlamentom i Vijećem 20. svibnja 2021. potpisala novi međuinstitucijski sporazum o obveznom registru transparentnosti. Tim sporazumom, koji je stupio na snagu 1. srpnja 2021., proširuje se područje primjene **registra transparentnosti** i utvrđuju načela i pravila za koordinirani pristup transparentnom i etičkom zastupanju interesa na razini EU-a, te gradi zajednička kultura transparentnosti, uzimajući u obzir posebnosti pojedinih institucija potpisnica.

Kako bi se potaknuo oporavak Europe, važnije je nego ikad prije donositi što učinkovitije propise te ih što bolje prilagoditi budućim potrebama. Zato je Komisija u travnju 2021. iznijela prijedlog za ažuriranje i pojednostavljenje zakonodavnog postupka EU-a. Donošenjem **Komunikacije o boljoj regulativi** Komisija nastavlja što uključivije pristupiti izradi zakonodavstva kako bi naše inicijative bile svrshodnije i poboljšale svakodnevni život građana i poduzeća.

Konferencija o budućnosti Europe inovativna je primjena participativne i deliberativne demokracije. Ta je konferencija odgovor na želju građana da više sudjeluju u odlučivanju o radu EU-a i njegovu utjecaju na njihov život, o tome što je europskim građanima važno. Konferencija građanima otvara nove mogućnosti sudjelovanja u oblikovanju budućih prioriteta EU-a. Namijenjena je građanima iz svih sredina i iz svih dijelova Europske unije, a posebno mladima. Ona „tijoj većini“ u EU-u pruža priliku da se aktivira.

U zajedničkoj izjavi potpisanoj 10. ožujka zajedničko predsjedništvo konferencije, odnosno predsjednik Europskog parlamenta, predsjednik rotirajućeg predsjedništva Vijeća Europske unije i predsjednica Europske komisije, obvezali su se da će zaključci konferencije utjecati na buduće oblikovanje politika.

Aktivnosti konferencije počele su 19. travnja, kada je Izvršni odbor sastavljen od predstavnika tih triju institucija pokrenuo **digitalnu platformu** konferencije na 24 službena jezika EU-a. Nakon toga se na Dan Europe održala inauguracijska svečanost u Europskom parlamentu u Strasbourg. Digitalna platforma središnja je točka konferencije, ona je po veličini, interaktivnosti i višejezičnosti prva takva platforma na europskoj razini. Objedinjuje sve što doprinosi konferenciji, među ostalim rezultate savjetodavnih rasprava s građanima EU-a i plenarnih konferencijskih događanja.

Prvo događanje za građane EU-a održano je u Portugalu 17. lipnja, a konstituirajuća plenarna sjednica 19. lipnja u Strasbourg. Građani svih dobi i podrijetla sada surađuju s EU-om na dosad nezabilježen način. Kao što je predsjednica von der Leyen izjavila u svojem govoru o stanju Unije 2020., „Budućnost će biti onakva kakvu izgradimo, a Europa onakva kakvu želimo.“

STANJE UNIJE

KRONOLOGIJA

RUJAN

2020.

18. 9.

Unija ravnopravnosti: Komisija predložila prvi akcijski plan EU-a za borbu protiv rasizma.

23. 9.

Novim Paktom o migracijama i azilu predviđa se brža i bolja procedura u sustavu azila i migracija i uspostavlja se ravnoteža između načela pravedne podjele odgovornosti i solidarnosti.

24. 9.

Europska komisija donijela je **paket za digitalno financiranje**, koji uključuje strategiju za digitalne financije i zakonodavne prijedloge o kriptoimovini i digitalnoj otpornosti, za konkurentan finansijski sektor EU-a u kojem se potrošačima omogućuje pristup inovativnim finansijskim proizvodima, a istodobno im se osigurava zaštita i finansijska stabilnost.

LISTOPAD

2020.

6. 10.

Donesen sveobuhvatan gospodarski i investicijski plan koji će potaknuti dugoročni oporavak zapadnog Balkana i regionalne integracije.

8. 10.

Komisija je odobrila ugovor s farmaceutskim poduzećem Janssen Pharmaceutica NV kojim se državama članicama EU-a omogućuje kupnja cjepiva za 200 milijuna ljudi i mogućnost kupnje cjepiva za još 200 milijuna. Komisija je već 14. kolovoza postigla prvi sporazum s farmaceutskim poduzećem AstraZeneca. Taj je sporazum bio osnova za kupnju 300 milijuna doza cjepiva u ime država članica EU-a, uz mogućnost kupnje još 100 milijuna doza.

7. 10.

Komisija donijela novi desetogodišnji plan za potporu Romima u EU-u.

14. 10.

Europski zeleni plan: Komisija donijela **novu strategiju za kemikalije** za stvaranje okoliša bez toksina.

21. 10.

Europska komisija izdala prve obveznice s društvenim učinkom u vrijednosti od **17 milijardi EUR** u okviru instrumenta EU SURE radi zaštite radnih mesta.

27. 10.

Španjolskoj, Italiji i Poljskoj isplaćeno je 17 milijardi EUR kao prvi obrok finansijske potpore državama članicama u okviru instrumenta SURE. Koristi od instrumenta SURE dosad je osjetilo oko 30 milijuna radnika i 2,5 milijuna poduzeća. EU je već isplatio oko 90 milijardi EUR za 19 država članica.

28. 10.

Komisija predložila direktivu EU-a koja bi radnike u Uniji, gdje god bili zaposleni, zaštitala primjerenom minimalnom plaćom koja omogućuje pristojan život.

STUDENI

2020.

11. 11.

Pokrenuta je nova strategija za potrošače kako bi potrošači u EU-u preuzeli aktivnu ulogu u zelenoj i digitalnoj tranziciji.

11. 11.

Poduzeti su prvi koraci prema izgradnji **europske zdravstvene unije**, koja će osigurati bolju pripravnost i odgovor u aktualnoj i budućim zdravstvenim krizama.

11. 11.

Europska komisija odobrila je ugovor s farmaceutskim poduzećima BioNTech i Pfizer, o početnoj kupnji 200 milijuna doza u ime svih država članica EU-a, uz mogućnost kupnje još 100 milijuna doza.

12. 11.

Komisija predstavila prvu **strategiju za ravnopravnost LGBTIQ osoba** u Uniji.

25. 11.

Predložen je akcijski plan za rodnu ravnopravnost radi promicanja rodne ravnopravnosti i osnaživanja žena u svim aspektima vanjskog djelovanja EU-a.

25. 11.

Europska komisija odobrila je ugovor, s farmaceutskim poduzećem Moderna, kojim je omogućena početna kupnja 80 milijuna doza u ime svih država članica, uz mogućnost narudžbe još 80 milijuna doza.

PROSINAC

2020.

2. 12.

Odnosi EU-a i SAD-a: EU predložio novi transatlantski program buduće globalne suradnje.

3. 12.

Komisija predstavila akcijski plan za europsku demokraciju za osnaživanje građana i izgradnju otpornijih demokracija u EU-u.

10. 12.

Europski zeleni plan: predložena **uredba o održivim baterijama** za kružno i klimatski neutralno gospodarstvo.

15. 12.

Akt o digitalnim uslugama i Akt o digitalnim tržištima: predložena je ambiciozna reforma digitalnog prostora uz sveobuhvatni skup novih pravila za sve digitalne usluge.

17. 12.

Vijeće je donijelo **dugoročni proračun EU-a za razdoblje 2021.-2027.** u iznosu od 1,211 bilijuna EUR u tekućim cijenama.

21. 12.

Europska komisija odobrila **prvo sigurno i učinkovito cjepivo** protiv bolesti COVID-19.

24. 12.

Nakon intenzivnih pregovora Komisija postigla **sporazum s Ujedinjenom Kraljevinom** o uvjetima njezinih budućih odnosa s EU-om.

27. 12.

Prvi Europljani cijepljeni protiv bolesti COVID-19.

SIJEČANJ

2021.

6. 1.

Odobreno drugo sigurno i učinkovito cjepivo protiv bolesti COVID-19.

18. 1.

Komisija pokrenula fazu pripreme inicijative „Novi europski Bauhaus”, koji će kombinirati dizajn, održivost i ulaganja radi ostvarenja europskog zelenog plana.

29. 1.

Europska komisija odobrila treće sigurno i učinkovito cjepivo protiv bolesti COVID-19.

29. 1.

Komisija uvodi mehanizam transparentnosti i odobravanja izvoza cjepiva protiv bolesti COVID-19.

VELJAČA

2021.

10. 2.

Europski parlament potvrdio politički dogovor o Mehanizmu za oporavak i otpornost, ključnom za instrument NextGenerationEU.

9. 2.

EU predložio novi program za Sredozemlje za jačanje strateškog partnerstva s partnerima iz južnog susjedstva.

17. 2.

Kako bi se Europa pripremila za prijetnju novih varijanti, Komisija je predložila novi plan pripravnosti za bioobranu, **inkubator HERA**.

17. 2.

Predstavljena je nova strategija za jačanje **doprinosa EU-a multilateralizmu utemeljenom na pravilima**.

18. 2.

Komisija donijela otvorenu, održivu i odlučnu **trgovinsku politiku EU-a** za iduće godine.

19. 2.

Na sastanku na vrhu skupine G-7 predsjednica Komisije Ursula von der Leyen najavila je **uvđostručenje doprinosa EU-a COVAX-u**, svjetskom instrumentu kojemu je cilj univerzalna dostupnost cjepiva: s 500 milijuna EUR na 1 milijardu EUR.

OŽUJAK

2021.

3. 3.

Unija ravnopravnosti: Kako bi osobama s invaliditetom osigurala puno sudjelovanje u društvu, Komisija je predstavila svoju strategiju za prava osoba s invaliditetom za razdoblje 2021.-2030.

4. 3.

Transparentnost plaća: Komisija je predstavila prijedlog kako bi se ženama i muškarcima u Uniji omogućila jednaka plaća za jednak rad.

9. 3.

Digitalno desetljeće Europe: Komisija je zacrtala put prema digitaliziranoj Europi do 2030.

10. 3.

Predsjednik Europskog parlamenta David Sassoli, portugalski premijer António Costa u ime predsjedništva Vijeća i predsjednica Komisije Ursula von der Leyen potpisali su **Zajedničku izjavu o Konferenciji o budućnosti Europe**.

11. 3.

Četvrtog sigurno i učinkovito cjepivo protiv bolesti COVID-19 odobreno je za primjenu u EU-u.

18. 3.

Europsko vijeće za inovacije osnovano je da bi se znanstvene ideje pretvarale u revolucionarne inovacije.

25. 3.

Europski zeleni plan: Komisija predstavila mјere za **poticanje ekološke proizvodnje**.

17. 3.

Komisija predlaže izradu **digitalne potvrde** koja će omogućiti sigurno i slobodno kretanje unutar EU-a dok traje pandemija COVID-a 19.

24. 3.

EU donio novi sveobuhvatni politički okvir za **zaštitu prava sve djece** i predložio uspostavu europskog jamstva za djecu.

TRAVANJ

2021.

14. 4.

Kako bi prekinula prekogranično djelovanje kriminalnih organizacija, Komisija je predstavila **strategiju EU-a za borbu protiv organiziranoga kriminala** i novu **strategiju za borbu protiv trgovanja ljudima**, kojima je svrha pomoći da se sprječava kriminal, da se trgovci ljudima privedu pravdi, a žrtve osnaže.

15. 4.

Novim sporazumom o partnerstvu između EU-a i članica Organizacije afričkih, karipskih i pacifičkih država utvrđen je okvir političke, gospodarske i sektorske suradnje u sljedećih 20 godina.

21. 4.

Komisija predlaže nova pravila i mјere za **izvrsnost i povjerenje u umjetnu inteligenciju** kako bi se EU pretvorio u globalno središte pouzdane umjetne inteligencije.

21. 4.

Održivo financiranje i taksonomija EU-a: Komisija poduzima daljnje korake za usmjeravanje novca u održive aktivnosti.

SVIBANJ

2021.

5. 5.

Ažurirana je **industrijska strategija EU-a** kako bi se u razvoju europske industrije uzele u obzir nove okolnosti što ih je stvorila kriza izazvana bolešću COVID-19 i kako bi se pomoglo u prelasku na održivije, otpornije, digitalno i konkurentno gospodarstvo.

8. 5.

Na sastanku čelnika EU-a i Indije u Portu i putem videoveze EU i Indija sklopili su sveobuhvatno partnerstvo za povezivanje i tako potvrdili odlučnost da zajedno potiču otporno i održivo povezivanje u Indiji i u trećim zemljama i regijama.

12. 5.

Kako bi povela EU prema cilju postizanja zdravog planeta za zdrave ljude do 2050., Komisija je donijela akcijski plan EU-a „**Prema nultoj stopi onečišćenja zraka, vode i tla**“.

17. 5.

Europski zeleni plan:
Komisija predložila **održivo plavo gospodarstvo** u EU-u za industrije i sektore povezane s oceanima, morima i obalama.

7. i 8. 5.

Na sastanku na vrhu o socijalnim pitanjima u Portu, institucije EU-a, europski socijalni partneri i organizacije civilnog društva obvezale su se dati sve od sebe kako bi se gradila socijalna i uključiva Europa.

9. 5.

Na **Dan Europe 2021.** u Strasbourg je održana inauguracijska svečanost Konferencije o budućnosti Europe.

15. 5.

Na sastanku na vrhu o financiranju afričkih gospodarstava predsjednica Komisije Ursula von der Leyen najavila je inicijativu skupine Tim Europa za potporu oporavku Afrike od pandemije COVID-a 19.

18. 5.

Komunikacija o oporezivanju poslovanja za 21. stoljeće donesena je radi promicanja snažnog, učinkovitog i pravednog sustava oporezivanja poduzeća u EU-u.

20. 5.

Komisija potpisala **treći ugovor s farmaceutskim poduzećima BioNTech i Pfizer**, kojim je za razdoblje od kraja 2021. do 2023. u ime svih država članica EU-a rezervirala još 1,8 milijardi doza njihova cjepiva.

20. 5.

Države članice EU-a odlučile su se ponovno otvoriti cijepljenim putnicima iz zemalja izvan EU-a.

21. 5.

Predsjednica Komisije Ursula von der Leyen najavila je **inicijativu skupine Tim Europa u vrijednosti od 1 milijarde EUR** za proizvodnju i dostupnost cjepiva, lijekova i zdravstvenih tehnologija u Africi.

21. 5.

Na globalnom sastanku na vrhu o zdravlju u suorganizaciji predsjednice Komisije Ursule von der Leyen i talijanskog premijera Marija Draghija, čelnici skupine G-20 obvezali su se na niz mjera za brže okončanje krize izazvane bolešću COVID-19 u cijelom svijetu i za bolju pripremu za buduće pandemije.

25. 5.

Dvanaest država članica primilo je 14,1 milijardu EUR kao sedmi obrok **financijske potpore u okviru instrumenta SURE**.

26. 5.

Komisija predstavila smjernice za jačanje **Kodeksa dobre prakse u suzbijanju dezinformacija**, prvog takvog instrumenta u svijetu.

28. 5.

EU pripremio paket gospodarske potpore od 3 milijarde EUR za buduću demokratsku Bjelorusiju.

31. 5.

Odluku o vlastitim sredstvima ratificirale su sve države članice, pa se Komisija može početi zaduživati radi financiranja oporavka u okviru instrumenta NextGenerationEU.

LIPANJ

2021.

1. 6.

Početak rada Ureda europskog javnog tužitelja, novo poglavlje u borbi protiv prekograničnoga kriminala.

2. 6.

Komisija predstavila novu strategiju za jačanje i otpornost najvećeg područja slobodnoga kretanja na svijetu – schengenskog prostora.

3. 6.

Komisija predlaže okvir za pouzdan i siguran europski digitalni identitet koji će biti dostupan svim građanima, rezidentima i poduzećima EU-a.

15. 6.

Na sastanku na vrhu u Bruxellesu čelnici EU-a i SAD-a obvezali su se na okončanje pandemije bolesti COVID-19 i poticanje globalnog oporavka.

SRPANJ

2021.

6. 7.

Kako bi povećala razinu ambicije u održivom financiranju, Komisija je donijela **prijedlog standarda za europske zelene obveznice**, kojim se uvodi kvalitetan dobrovoljni standard za obveznice kojima se financiraju održiva ulaganja.

14. 7.

Europska komisija donijela je niz prijedloga kako bi se **do 2030.** klimatskim, energetskim, prometnim i poreznim politikama te politikama o korištenju zemljišta smanjile neto emisije stakleničkih plinova **za barem 55 %** u odnosu na razinu iz 1990.

16. 7.

Novom **strategijom EU-a za šume** nastoje se osigurati zdrave i otporne šume koje uvelike doprinose ciljevima u području bioraznolikosti i klime.

20. 7.

Vladavina prava 2021.: EU-ovo izvješće pokazuje pozitivna kretanja u državama članicama, ali upozorava i na ozbiljne razloge za zabrinutost

20. 7.

Borba protiv financijskoga kriminala: Komisija revidirala propise o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma.

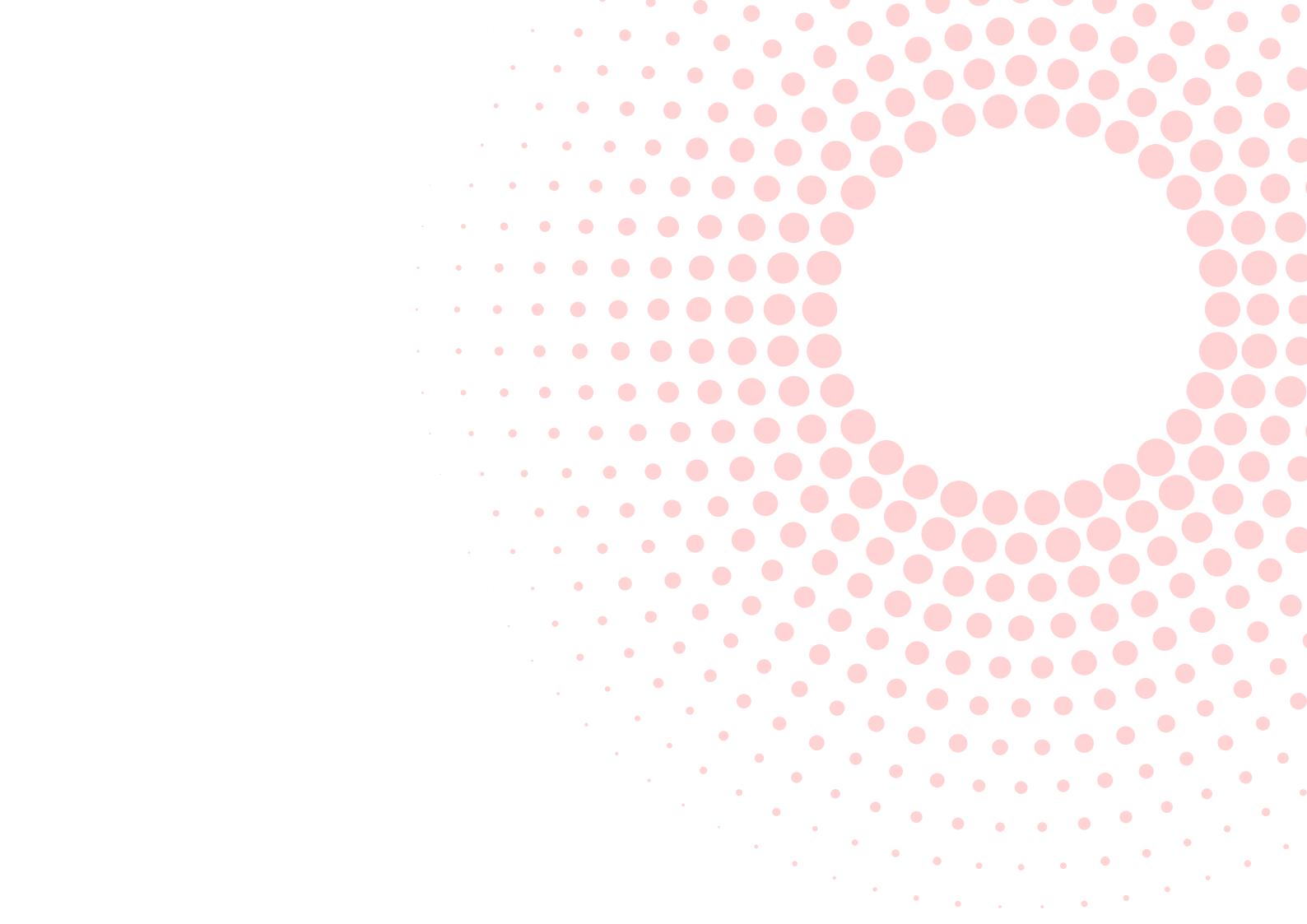
KOLOVOZ

2021.

25. 8.

Od prosinca 2020. u EU-u je iskorišteno **522,4 milijuna doza cjepiva**, a više od 250 milijuna građana EU-a u potpunosti je cijepljeno.

Europska komisija nije odgovorna za bilo kakve posljedice koje proizlaze iz ponovne uporabe ove publikacije.

Luxembourg: Ured za publikacije Europske unije, 2021.

© Europska unija, 2021.

Politika ponovne uporabe dokumenata Europske komisije uređena je na temelju Odluke Komisije 2011/833/EU od 12. prosinca 2011. o ponovnoj uporabi dokumenata Komisije (SL L 330, 14.12.2011., str. 39.).
Osim ako je navedeno drukčije, ponovna uporaba ovog dokumenta dopuštena je u skladu s licencijom Creative Commons Attribution 4.0 International (CC-BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). To znači da je ponovna uporaba dopuštena uz navođenje relevantnih podataka i svih izmjena.

Za svaku uporabu ili reprodukciju elemenata koji nisu u vlasništvu Europske unije možda će biti potrebno zatražiti dopuštenje izravno od odgovarajućih nositelja prava.

Ured za publikacije
Europske unije

PRINT ISBN 978-92-76-38881-4 doi:10.2775/52524 NA-09-21-227-HR-C
PDF ISBN 978-92-76-38837-1 doi:10.2775/435657 NA-09-21-227-HR-N